

QUARTET
INFO

1990.
VI. évf. 6. (35.) szám
Ára: 49 Ft

magazin

WILD

**Vigyázat!
Hamisítvány!**

**Genesis-
live**

**Oscar-díjas
anziksz**

13+1

WILD

**JÁTÉK
27. OLDAL**

MGM/UA
HOME VIDEO

magyarországi
videóforgalmazója
AJÁNLATUNK:
szinkronizált amerikai filmek

A PISZKOS TIZENKETTŐ
ISMÉT AKCIÓBA LÉP

A HALÁLÓS KÜLDETÉS

A VÉGZETES KÜLDETÉS

Utazzon el Georg Lucasszal
képzelete legtávolbb zugába!

A főszerepben: TELLY SAVALAS
A börtönből a frontra...

Halálraitélték újabb csapata a nácik ellen...

„A DERŰ” legyen veletek!

A CSILLAGOK HÁBORÚJÁNAK PARÓDIÁJA
MEL BROOKS új filmjében „szédítő sebességgel” röppennek és robbannak a gegek és
a speciális trükkök egyaránt. Vajon lenyeri-e a hatalmas PIZZA-hegyet jutalmul az ifjú
YOGHURT?

A HUNGAROVIDEO filmek megrendelhetők utánvétellel a következő címen:
HUNGAROVIDEO Budapest, Dózsa Gy. út 150. 1134

Kedves Olvasó!

Bizonyára meglepődve vette kezébe magazinunk e legújabb számát. Kollégáim nevében is örömmel irhatom le, hogy új, a korábbinál könnyebb és szebb papírral igyekszünk javítani lapunk küllemén; így a színes oldalak mellett fekete-fehér lapjaink is megszépültek. Bizom benne, hogy a formai változás az ön tetszését is elnyeri, különösen akkor, ha hozzátésem: mindez nem jár együtt a lap árának növekedésével. Igerem, az újabb, remélem kellemes meglepetésre csak következő számunk megjelenéséig kell várnia...

Házunk tájáról tekintsünk a nagyvilágba. A világ egyik legtermékenyebb filmipará, az amerikai, változatlanul ontja a filmeket, tovább élteve a videózást is. Mint összeállításunkból kiderül, az amerikaiakat furdalja a lelkiismeret történelmük bizonyos eseményeiről, amelyeket legújabb, nagy művészi gondallal készített műveikben tárnak a nézők elé. Közülük számos alkotás nyerte el nemrégiben valamilyen formában az Oscar-díjat. Jó néhányukkal már az idén találkozhatunk a hazai mozikban, s talán a videotékákban is.

Napjaink egyik sztárrendezője, Martin Scorsese is hálát ad a videónak, sőt, legutóbbi művének, a Jézus utolsó megkísértésének sikerét már nem is a mozi-, hanem a videóforgalmazástól várja. Tanulóságok azonban – lapunkban is olvasható – szavai a házi videózás veszélyeiről és kultúrájáról is. Érdemes megfogadni tanácsait, miként is nézzük a filmeket otthon, házimozinkban.

1990. június

Falus Tamás

video

magazin

A merénylet órája • Gyilkos a toronyházban	4
Biborsivatag • A szorító hőse	5
A nagy menekülés • Kilitintettek	6
Elveszve Amerikában • A fészek	7
Féltékenység • Söhajók	9
Martin Scorsese a videózásról	10
NEC tévé • Sony hifi VHS	12
Yashica VB • Sharp LCD tévé • Uniden tuner	13
Sharp Laser Disc/CD Player	14
Sharp VL-L280U kamkorder • AZDEN editáló	15
Superek az ITT-től	16
Büvös rövidítések	21
VICO-játék	27
Vigyázat! Hamisítvány!	28
Itt vannak az új jogszabályok • Duna Film • Mozifilmek kazettán is	30
A profi	31
Sikerlista	33
Böngésző	34
Lesz-e összeszerelő üzem?	36
A tv népszerűbb • Terjeszkedő Philips	37
A BASF tervei	38
Keres-kínál	39
Hírözön	40
Videóval a stressz ellen – Shirley MacLaine	42
Genesis-Live	43
Amerikai anizskis – Nyugat-Berlinből	44

Kiadja: az UNIO Kiadó • Felelős szerkesztő: Horváth Béla • Szerkesztő: Falus Tamás
 • Művészeti szerkesztő: Kerék Antal • Képszerkesztő: Fejér Gábor • Olvasószerkesztő:
 Berkes András • Tervezőszerkesztők: Czifferszky Áttila, Lázits Gyula
 Szerkesztőség: Budapest XIII., Frangepán utca 50-56.
 Levélcím: Budapest 1398 Pf 598 • Telefon: 131-0791, 111-0893, 111-9004
 A kiadásért felel: Horváth Béla, ügyvezető igazgató
 Kossuth Nyomda, Budapest 90.0236 • Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
 Terjeszti a Magyar Posta
 Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és
 a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, XIII. Lehel u. 10/a
 közvetlenül vagy postautóvalnyávon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 sz.
 pénzforgalmi jelző számmra.
 Címnap: Zétényl János
 HU ISSN 0237-5141

Gyilkos a toronyházban

Egy chicagói toronyházban a lakók egy késelő gyilkos tartja rettegésben. A rendőrség biztonsági őrizetet szervez, mégsem tudják megakadályozni, hogy a gyilkos sorra szedje áldozatait. Hamarosan gyanússá válik egy hivatásos zenész, aki rendszeresen távcsővel figyeli a szomszédos ház lakóit. Észreveszi azonban, hogy őt is figyelik teleszkópon, méghozzá egy csinos fiatal nő. A nyomozást vezető őrmester szerint a zenész kukkoló, s ezt elegendő bizonyítéknak tartja ferde hajlámára. Közben viszont az egymást kölcsönösen figyelő fiatalok vonzalmából szerelem szövődik. Az őrmester figyelmezteti az ifjú hölgyet a reá leselkedő veszélyre, s néhány gyanús jel miatt, úgy tűnik, van is ok az aggodalomra...

Egyesült Államok,
Főszereplők: David Soul, Pam Dawber
Rendezte: John Llewellyn Moxey

Forgalmazza a **VICO**

(The Hour of the Assassin)

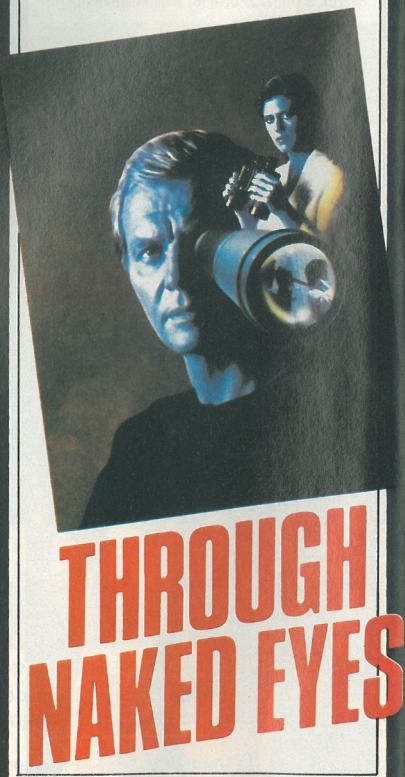
Kevés kockázatosabb dolog van annál, hogy valaki elnök legyen valamelyik dél-amerikai országban. Mondjuk San Pedróban. Ezt Villaverde, a választások győztese is villámgyorsan tapasztalhatja. Jól szervezett terroristák többszörös csapdát állítanak számára, ám hosszas, és még az amerikai filmekben megszokott színvonalhoz képest is figyelemre méltó autós üldözés után az elnök megmenekül.

A merénylet mögött azok a magas rangú San Pedró-i katonák állnak, akiknek egyáltalán nem tetszik, hogy az eljövendő elnök kacérkodik a demokráciával. A gyanút, bevált recept szerint, a baloldali gerillákra akarják terelni. Nehéz dolguk van, mert az amerikaiak támogatják Villaverdét. Egy első osztályú CIA-ügynök képében mindent el is követnek, hogy megöltasszák védencüket.

A katonák sem restek, és éppen az Államokból hozatnak bérgyilkost. Jól választanak, mert Martin Fierro a leendő elnököt tartja felelősnek apja haláláért. Az amerikai ügynök és Fierro halálos versenyfutását újabb autós üldözések színesítik. Életbevágó, ki ér előbb az elnöki beiktatás helyszínére. A végzetes óra elérkezik, ám találkozásuk a véres események menetében váratlan fordulatot hoz...

Egyesült Államok, 1986.
Főszereplők: Erik Estrada, Robert Vaughn
Rendezte: Louls Llosa
100 perc

Forgalmazza a

Bíborsivatag

Burma, 1945. Az európai frontokon már befejeződött a világháború, Ázsiában azonban nem halgatnak a fegyverek. Japán még tartja magát. Iszonyú a hőség és a feszültség abban a táborban is, ahonnan a Királyi Légierő vadászrepülőgépei tartják sakkban a japánokat.

Forrester kapitány – Gregory Peck szívdöglesztően kemény arcú, meghatóan barázdált tekintetű szerepeinek egyikében tündököl – az egyik legjobb pilóta: vakmerősége azonban már-már önpusztítással ér fel. Mintha nem történne sem étellel, sem halállal. Egykedvűen végzi a dolgát. Csak az álmai lidércesek. A tábori orvost érdekli, mi rejlik ebben a furcsa fickóban. Magával cipeli a közeli kórháztelepre, ahol egy megszállott misszionáriusnő vezetésével burmai gyerekek százait mentik meg.

Itt találkozik Forrester a szép burmai lánnyal, Annával. Mindkettő más kap a másiktól, mint amit vár: ettől lesznek érdekesek egymás számára. Szerelemnek hívják az lyesmit. És akkor a pilóta elmeséli Annának, hogy közvetlenül a háború előtt megnősült, és az első bombatámadáskor felesége az égő romok alatt lelta halálát. Anna egy vörös rubinkövet ad neki ajándékba: ha nincs kinek ajándékoznia, hát őrizze meg az ő számára.

Forrester másnap rutinrepülésre indul. Új másodpilótájával egy régi bajtársát kell másik állomáshelyre vinni. A gép kigyullad, és ők japán felségterületen landolnak. A másodpilóta megsebesül, a bajtárs pánikba esik. Forrester tudja, hogy soha nem találják meg őket. Egyetlen megoldás van: eljutni a harminc mérföldnyire lévő folyóig, és onnan vissza az övéhez. A feladat képtelenségnek tűnik...

Egyesült Államok, 1954

Írta: H. E. Bates könyve nyomán Eric Ambler

Főszereplők: Gregory Peck, Win Min Than,

Brenda di Banzie, Bernard Lee

Rendezte: Robert Parrish

97 perc

Forgalmazza a MOKÉP

DEMPSEY

Egyesült Államok, 1983

Főszereplők: Treat Williams,

Sam Waterston, Sally Kellerman,

Victoria Tennant

Rendezte: Gus Trikonis

Forgalmazza a

A szorító hőse

1911-ben, Salt Lake City közelében egy pajtában gyakorolja a boksztólás fortélyait egy fiatalember. Kezdetben füstös kis kocsmákban bizonyítja erejét néhány dollárért. 1914-ben jut el New Yorkba, ám kapzsi és rossz menedzserre miatt kevesek ismerik meg nevét. Pedig a tehetséges sportoló minden vágya az, hogy híres ember váljék belőle, és a nagyvilág megtanulja nevét: Jack Dempsey.

A New York-i csalódás után Salt Lake Cityben, majd San Franciscóban vívja mérkőzéseit, egyre eredményesebben. Végre felkarolja egy vérbéli menedzser, s 1919-ben már a nehézsúlyú világbajnoki címért mérkőzhet. Jack – akit a *Hair* című filmből is ismert Treat Williams alakít – célba ér: ő lesz a bajnok, és nevét szárnyra kapja a világhír. Immáron a világ legjobbjaként költözik Hollywoodba, hogy néhány filmszerepet is elvállaljon. Az igaz történetben meglevenedik egy rossz házasság és egy nagy szerelem néhány epizódjá is. A huszas évek első felében Jack Dempsey az uralkodó a ringben. A világbajnok életének filmbéli nyomom követése egyben a boksztörténelem egyik nagy fejezete is.

1:06 AM

WHAT WENT INTO THESE FEW SECONDS...

1:07 AM

THE HELL...THE HEROISM...THE HIGH ADVENTURE...

1:08 AM

MAKE FOR THE SCREEN'S GREAT ENTERTAINMENT!

1:09 AM

MIRAGE COMPANY JOHN STURGES

THE GREAT ESCAPE

A nagy menekülés

Alapjaiban igaz történet elevenedik meg a szemünk előtt, az 1845-ös esztendőből.

A háború vége felé Németországban egyetlen táborban gyűjtik össze azokat az angol és amerikai hadifoglyokat, akik előzőleg már többször kíséreltek meg szökést más táborokból.

A hadifoglyótáborban maximális biztonsági rendszert építenek ki a németek, meghiúsítanak minden szökési próbálkozást. A foglyok azonban már profik a szökések tervezésében és kivitelezésében is, így természetesen újra és újra próbálkoznak. Egy napon megérkezik egy újabb elfogott katona, Bartlett, aki átveszi az irányítást, és nagyszabású szökési tervet dolgoz ki. Azonban nem egy-két ember számára: kétszázötvenet akar egyszerre szabadsághoz juttatni...

Miként képesek különböző jellemű, tudású és kvalitású emberek összefogni, együttműködni egy közös nagy cél, életük megmentése érdekében – ezt mutatja be a film, parádés szereposztással.

Egyesült Államok, 1963

Főszereplők: Steve McQueen, James Garner, Richard Attenborough, James Donald, Charles Bronson, Donald Pleasence, James Coburn

Rendezte: John Sturges

116 perc

Forgalmazza az intervideo

A FÉSZEK

(The Nest)

Egyesült Államok, 1989

Főszereplők: Robert Lansing,

Lisa Langlois, Franz Luz, Terri Treas

Rendező: Terence H. Winkless

105 perc

Forgalmazza a

Kitüntetettek

„Ezt a filmet annak a 347 309 katonának ajánljuk, aki sebésüési érmet (Purple Heart) kapott Vietnamban.” E szavak vezetik be a jóképű fiatal orvos, Don Jardian történetét, aki az Egyesült Államok haditengerészetének sebészeként tevékenykedik Vietnamban, a háború kellős közepén. Katonársát életveszélyes sérülésekkel kíséri Da Nangba, a kórházba, ahol megismerkedik a csinos nővérrel, Deborah Solomonnal. A rövid találkozás mindkettőjük számára sorsdöntő lesz.

Don, visszatérve alakulatához, azon töri a fejét, miként utazhatna a város jól felszerelt kórházába, hogy találkozhasson Deborah-val. Erre ugyan egyetlen alkalommal még lehetősége nyílik, ám ezután rosszindulatú parancsnoka közvetlenül a harcok színterére, a tűzvonalban állomásozó egyik alakulathoz vezényli őt. Amíg csak lehet, operálja bajtársait a tülerőben lévő ellenség lövései közepette, ám egy támadás során végleg szétverik csapatát. Neki is alig sikerül élve elhagynia a csata-

PURPLE HEARTS

Svábbogárral találkozni legalábbis kellemetlen. North Portot azonban, ezt a kis szigeten fekvő csendes kisvárost, valóság- gal ellepik ezek a bájosnak éppen nem mondható rovarok. Az esemény jó üzlet lehetne a helység kissé habókos rovarirtó- jának, ha a svábbogaraknak – melyeket egyébként a filmben végig poloskának hívnak – nem lenne egészen különös gusz- tusuk. A csótányok ugyanis minden élőtenyű felfalnak – válo- gatas nélkül. A seriff, nem is alaptalanul, az INTEC vállalat genetikai kísérleteire gyanakszik.

A szigetre érkezik az INTEC szakembere, dr. Hubbard, egy felettebb csinos, de rendkívül célratoró hölgy. Rájön, hogy a pestis leküzdésére indított kísérleteik felelmetes következmé- nyekkel jártak. A ragadozóvá vált csótányok már genetikus mutációval, átvalloznak azzá, amit megésznek. A laboratóri- umban a csaleteknek használt macska felig macska, felig svábbogár szárnykent kel új életre. És a csótányok az embert is megészik...

teret, s halott katonársainak megdöbbenő látványa nyomasztó emléket hagy benne örökre. Megmenekülése után minden vágya, hogy újra lát- hassa szerelmét, akivel már köztölték halálhíret.

A kórházba érkezve szörnyű látvány fogadja...

Egyesült Államok, 1984
Főszereplők: Ken Wahl, Cheryl Ladd, Stephen Lee, Annie McEnroe
Rendezte: Sidney J. Furie
111 perc
Forgalmazza az Intervideo

Egyesült Államok,
Főszereplők: Albert Brooks, Julie Hagerty
Rendezte: Albert Brooks
91 perc
Forgalmazza az Intervideo

ALBERT BROOKS JULIE HAGERTY

LOST IN AMERICA

Elveszve Amerikában

Linda és David Los Angelesben élnek a fiatal amerikai felső középosztálybeli (yuppie) házaspárok megszokott életét. Legfőbb gondjuk, hogy új házukban milyen színű legyen a csempé, Mercedesükbe bőr- vagy műbőr ülést válasszanak-e. Miután azonban Davidet többévi várakozás után sem lépteti elő a főnöke, döntő elhatározásra szánják magukat: kivonulnak a társadalomból. Elhatározásukban szerepet játszik a Szelid motorosok című film is. Mindenüket pénzzé teszik, és egy lakókocsival elindulnak Las Vegasba, hogy újra házasságot kösseenek.

A szerencsejátékok fővárosában viazont Linda egyetlen éjszaka alatt eljétsza megtakarított 190 ezer dollárjukat, amelyből pedig húsz évig akartak vándorolni Amerikában, megvalósítva tinédzserkoruk álmát. Így mindössze néhány száz dollárral kell új életet kezdeniük. Nevadában, egy kisvárosban telepednek le, ahol David „gyalogátkelőhely-őr” lesz, Linda hotdog-sütő.

Ez az az élet, amit kerestek? Vagy felébred bennük a noztaigia a Mercedes jelképezte jólét után?

ELSZÖV ELSZÖV EL
 SZÖV ELSZÖV ELSZ
 ÖV ELSZÖV ELSZÖ
 V ELSZÖV ELSZÖV
 ELSZÖV ELSZÖV EL
 SZÖV ELSZÖV ELSZ
 ÖV ELSZÖV ELSZÖ
 V ELSZÖV ELSZÖV
 ELSZÖV ELSZÖV
 SZÖV ELSZÖV

Speciálisan
 kialakított
 márkaszerveinkben
 JVC, Siemens, Grundig, Fisher
 és még sok más típusú
 elektronikai termék
 javítását vállaljuk

SZÖV EL
 ÖV ELSZÖV EL
 V ELSZÖV ELSZÖV
 ELSZÖV ELSZÖV EL
 SZÖV ELSZÖV EL
 ÖV ELSZÖV EL

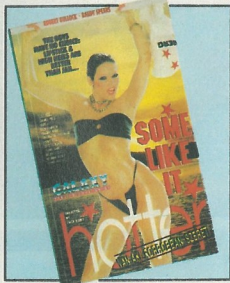

Budapest VII., Majakovszkij u. 19.
 Telefon: 122-52-52
 Budapest X., Pongrácz u. 9.
 Telefon: 157-56-34

VIDEOAJÁNLAT

Házi videógyűjtemény bővítéséhez, igényes videózoknak. Kiváló minőségű, eredeti szexmúsort készítették (nem fekete-piaci másolat!), magyar felirattal, számlával, szavatossággal, gyors és pontos szállítással.

(FÓKUSZ KIADÓ)

VAN, AKI FORRÓBBAN SZERETI

Stacyt és Hillaryt, a két csinos lányt majdnem rajtakapják egy izgalmas szerelmi jelenet közepén. A két fiú a lezármolás elől menekül, de mivel egy-egy török az összes öltözékük, hirtelen ötlettel száradó nő ruhákba bújnak, és egy "leányzárláson" keresnek menedéket. Sok vidám és izgalmas kalandba keverednek a lányok között. Trükkük beválik, egy darabig lányok nézik őket, és a lelepleződés előtt mindkettőjüket kihúzza a csávából vataki, aki forróbban szereti...

EROTIKUS MULATO

Az éjszakai mulató ruhátabá nemcsak a kabátokat adják be – úgy látszik, egy időre az erkölcöset is. A széplányok arcán megtagy a hivatásos szinpad mosoly, és vakon vetik beje magukat a karrierharcba. Kit érdekel már a kis nézőtéri vigé, mikor német milliionok vagy dollárszágú amerikai producerek kedgéért kell küzdeni. Ezért az Erotikus mulatóban nemcsak kiváló szinpad show-t és dalbetéteket láthatunk-hallhatunk, hanem megismerjük a szinpad mögött zajló eseményeket is.

1990 Ft/db

Postai utánvétellel megrendelhető: Pécs Pf. 56. 7617

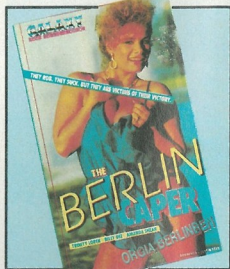
FÉNYPONT®
 videocenter
 Pécs, Rókus u. 3/a.

Ha mind az ötöt megrendeli, a postaköltséget átvállaljuk!
 Viszonteladókati is kiszolgálunk!
 Tel/fax: (06-72)33-612 0-24

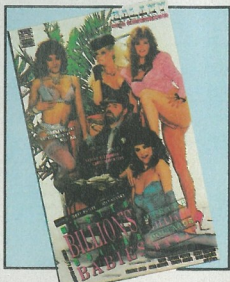
TÁNCOLÓ ANGYALOK

Marlowe bíró szigorú erkölcsi elveiről híres, és az erotikus mulatóba csak a Táncoló Angyalok ellen emelt vádak miatt keveredik. A csodaszép lányok ellenállhatatlan mosolya és időmái még őt, az erkölcösöszt is megintatják. Daisy, a revütáncosnó mindent latba vetve hatalmába keríti. A lélegzetelállító, buja és ugyanakkor esztétikus színpadi produkciók végül a tévehetetlen bírót is betörök, ő maga is szereplője lesz a fényes revüknek.

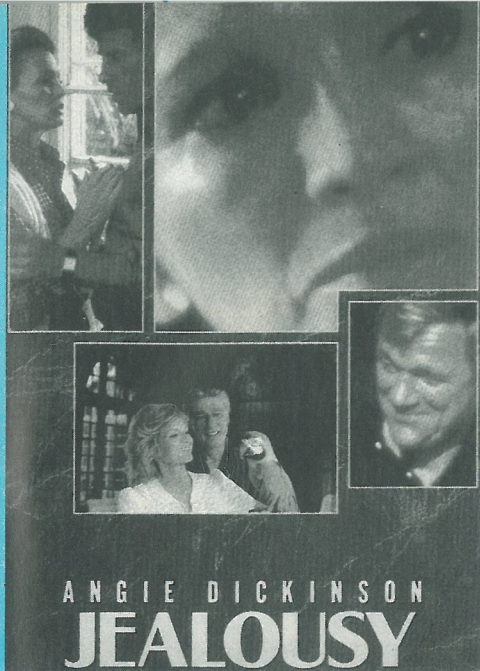
ORGIA BERLINBEN

A kivételes luxuspár sivár anyagi létét hangos bulikkal szmesíti. A nagyzási háborútban szenvedő alkalmi színhámas macdós csapattal viszesen megszabadítána a két milliionost széfjük tartalmától). Ekor jelenik meg a rendőrség titkos ügynöke, aki részese szeretnie az illegális előnyököt... Ezek adják a robbanékony keveréket egy briliáns és borzongató sztorizhoz. Szép nők, jó poénok, szex és krimi – minden együtt van a jó szórakozáshoz...

MISTER MILLIÁRD DOLLÁROS BABÁI

A láthatatlan amerikai pénzmágnás, Mr. Millárd bírók gátlástalansággal irányítja európai bábitúrát. Csatlóssa, Joey a legghameresztőbb ügyleitet bonyolítja, akár ketes mafiózókrol, akár illegális olajüzletiről legyen szó. Joey lakótársa Tom, aki riporterként végre élete nagy sztoriját akarja megírni, véletlenül találta a nagy témára: Joey izgalmas kalandjaira... A sok gyönyörű hölgy – beleértve Mr. Millárd varázsiasztos jobbkézét, Samantha Silverspoont – csak bonyolítja a helyzetet. Szexi, temperamentumosak és frivolak: Mr. Millárd babái...

Egyesült Államok
 Főszereplők: Angie Dickinson, Paul
 Michael Glaser, David Carradine, Richard
 Mulligan, Bo Svenson, France Nuyen
 Rendezte: Jeffrey Bloom
 95 perc
 Forgalmazza a **VICO**

Féltékenység

(Jealousy)

Különös érzés a féltékenység, amely rabul ejtheti az embert, meghatározhatja cselekedeteit. Ezt bizonyítja ez a három epizódból álló film is. A különálló történeteket Angie Dickinson színészi játéka fogja össze.

Az első történetben milliomos asszonyként él lányával egy csodálatos, úszómedencés házban. Velük él egy férfi – akit a Starsky és Hutch krimisorozatból jól ismert Paul Michael Glaser alakít. S hogy valójában ki ő, az a jelenet poénja...

A második epizódban a fő konfliktus okozója nem más, mint egy papagáj. A gazdag férj – felesége nem kis bosszúságára – imádjá a madarat. Amikor egy alkalommal a férj elutazik, különös dolgok történnek a szarynnyással. A háttérben persze megint ott a féltékenység...

Az utolsó történet főhőse egy country-énekesnő, aki szakítani akar szerelmével, ám a férfit ezt nemigen akarja tudomásul venni. E perctől kezdve már agódhatunk is az énekesnő életéért...

Sóhajok (Suspiria)
 Olaszország-Egyesült Államok
 Főszereplők: Jessica Harper,
 Stefania Casini,
 Flavio Bucci, Miguel Bosé
 Rendezte: Dario Argento
 90 perc
 Forgalmazza a **MOKÉP**

Sóhajok

(Suspiria)

Suzy Banion, az ijedt arcú amerikai balerinajelölt egy esős éjszakán érkezik Freiburgba, a híres balettszínházba. Nagy nehezen taxit fog, megérkezik a szecessziós-rózsaszín épülethez, de bejutni nem tud. Előbb egy zaklatott lány állja útját, aki éppen pánikszerűen menekül. Titokról beszél, meg nárciszokról – aztán elfut. Legközelebb már a barátnője lakásán látjuk, amint egy jól megtermett szőrös kéz nagyjából ötven-szer kést márt belé, majd fölakasztja.

Suzy másnap végre bejut az intézetbe. Nem mondhatni, hogy előérzetei túlságosan biztatóak lennének: a lányok furcsán néznek rá, a balettmesternő leginkább egy kápóra emlékeztet, az igazgatónő ismeretlen helyen tartózkodik, helyettese háborzongatóan mézesmázos, a plafonról több száz fehér kukac ereszkedik alá, s valaki furcsán horkol. Suzy rosszul lesz, de a betoppanó orvos ellátja gyógyszerrel meg jó tanácsokkal. Hamarosan barátnőre is szert tesz: azzal a lánnyal melegszik össze, aki a meggyilkolt lánnyal együtt úgy sejt, valami nagyon nincs rendben ezzel az intézettel. Mire mindezt végigmondaná, már meg is gyilkolják.

Suzy boszorkányságra gyanakszik. Megtudja, hogy az intézet egykor Markoséz kisasszony, a görög okkultista, a mágikus fekete királynő tulajdona volt. És – mint tudjuk – a boszorkányok hatalma nem múlik el a halálukkal. Suzy nyomozni kezd...

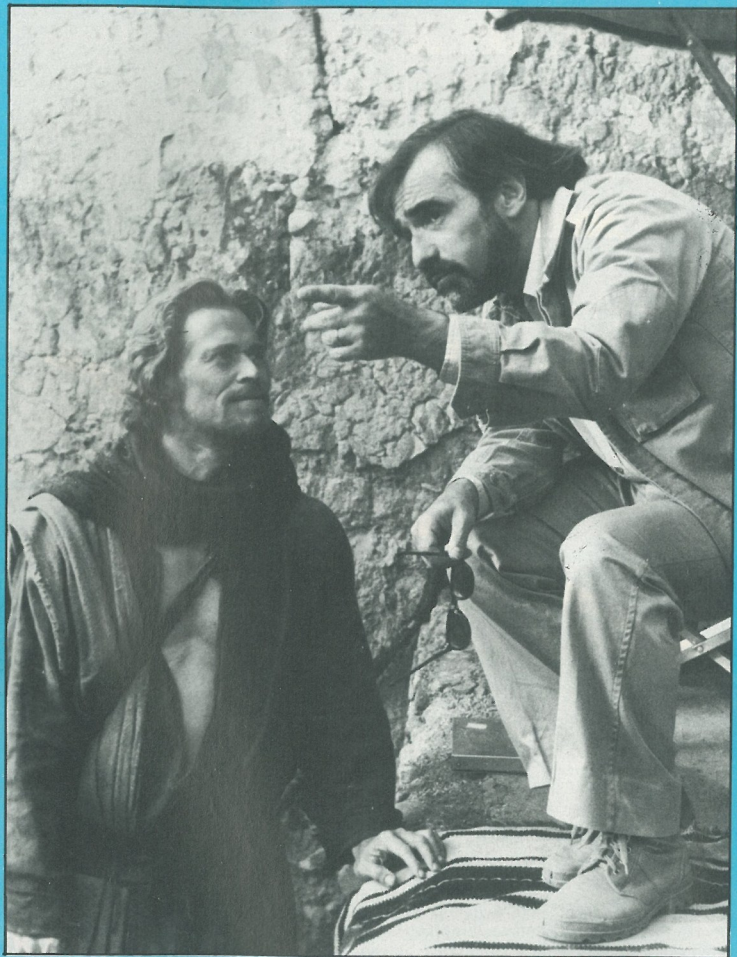
video 9

Martin Scorsese a videózásról

Martin Scorsese napjaink egyik legnépszerűbb amerikai rendezője. Ő az a művész, aki sokaknak készíti igényes filmjeit. Nála történetnek és látványnak egyaránt fontos szerep jut; alkotásaiban az elmélkedés, a film gördülékenységét gátló statikus elemek nem győzedelmeskednek a történet sodrásán, ezért tekintik – joggal – „emészthető” rendezőnek. Nevéhez olyan alkotások köthetők, mint *A taxisofőr*, a *Dühöngő bika* vagy a *Krisztus utolsó megkísértése*.

A videózás, különösen az otthoni, a lakás négy fala közé szorult-szabadított videó-kultúra több mint egy évtizedes története során rengeteg ellenséget szerzett magának „filmes berkekben”. Mások, ugyancsak szakmabeliek, felesküdtek az új műfajra. Egy biztos: mára olyan helyzet alakult ki, hogy a nagy rendezők, a világ filmes élvonalá se lehet közömbös a *home video* jelenségével szemben. Amióta nemcsak pornó, horror, kémtörténet, kommersz videóklip vagy egyéb, többnyire silány árú vásárolható, kölcsönözhető a boltokból, hanem a filmtörténet majdnem minden jelentősebb alkotása, azóta a Scorsese-formátumú művészek is döntékényszerbe kerültek. Állást kell foglalniuk a lényeges kérdésekben: miként viszonylik egymáshoz a mozivászon látható alkotás és a videokazettára rögzített és tévéképernyőn megjelenő képsor; veszít-e jelentőségéből egy valamikori szélesvásznú film a televízió dobozméretén; vagy épp ellenkezőleg: a videó képes-e megújítani a régi alkotásokat; s hogyan változtatta meg az *otthoni videó* a filmnézési kultúrát; tudják-e a rendezők igazi filmként, művészi produktumként nézni a videokazettáról vagy lézerelemzről sugárzott műsort?

Martin Scorsese azon rendezők közé tartozik, akik felismerték: nem térhetnek ki a választás elől. S nemcsak hogy feleletet adott a fentiekben feltejt kérdések némelyikére, hanem higgadtan, indulatoktól mentesen igyekezett feltárni a

videózáshoz való viszonyát.

Scorsese és a videó kapcsolata is az álmokban kezdődött. Szinte mítikusán. Valószínűleg nem ő az egyetlen rendező, aki évekig álmodozott arról, hogy létezenek boltok filmkazettákkal sűrűn megrakott polcokkal, ahová

az ember csak úgy besétál, mint egy könyvesboltba, kiválasztja kedves filmjeit és hazaviszi őket a magányújteményébe. Ott aztán kedvre nézegetheti mindegyiket. Elmerülhet végre a részletekben. Egy-egy technikailag érdekes, nehezen megfajthető

képet, képsort annyszor pörgethet vissza, ahányszor csak akar. S ha a gyűjtő története-nese filmrendező, könnyedén tarthat házi előadásokat is kollektívja segítségével. Scorsese a lányával példálózik. A videógyűjtemény adott módot a rendezőnek, hogy

bemutassa lányának Karl Freund A mímia című klasszikus horrorfilmjét, egy olyan, filmtörténelleg is igen jelentős alkotást, melyhez másképp nemigen juthatna hozzá a fiatalabb nemzedék. És a házi oktatás folytatódott. Karl Freund után Scorsese számára logikusan következik James Whale, a *Franken-*

Pressburger *The Life and Death of Colonel Blimp* (Blimp ezredes élete és halála) című két és háromgyed órás alkotása. Scorsese szerint a film lézerlemezkiadása elsőrangú minőségű, viszont e jelentős film csak akkor lehet nagy hatással nézőjére, ha az nagy figyelemmel, az elejétől a vé-

kerét (így Krisztus-filmjéért is) elsősorban a videóforgalmazástól várja. Nyilatkozatából az derül ki, hogy művészi és tanári tevékenységét a jövőben a videó nyújtotta lehetőségekhez kívánja igazítani. Úgy látja, hatalmas kincsek rejlenek a videós oktatásban. Rendezőknek eddig még nem adott meg, hogy

a filmkészítés legapróbb trükkjeit, fázisait diákaikkal érzékeltetni tudják. A videó képes a legfinomabb mozzanatok rekonstruálására is. (Ő maga már meg is tette az első lépéseket egy New York-i egyetemi előadásában. A Dühögő bika bokszjeleneteit elemezte diákjainak lépésről lépésre.)

Scorsese optimista. Úgy gondolja, az otthoni videózás számos elfeleltet nagy rendezőéletművére irányíthatja ráismét a nézők figyelmét. Javaslatlalt is él: meggyőződése, hogy Anthony Mann művészetét újra fel kellene fedeznünk, s erre a videó igen alkalmas is. Hiszen ő rendezett olyan fontos filmeket, mint az *El Cid* vagy A Római Birodalom bukása. Véleménye szerint a videó gyakran új életet lehel egyes filmekbe, melyek a mozivásznak nem tudták igazán megnyerni a nézők szívét. Így volt ez a Powell/Pressburger páros *The Red Shoes* (A piros cipők) című alkotásával, mely az otthoni képernyőknek köszönheti egyre növekvő sikerét.

Érdemes lenne megszívlelni Scorsese tanácsát, és a technikaig is egyre fejlettebb videózást a képi értékentemes szolgálatába állítani.

M. J. Gy.

stein menyasszonya rendezője. Ő is „tananyag”.

A moziterem és a házi videózás viszonyáról azt vallja A *taxisofőr* rendezője, vagy a tökéletes videóminőség a legfontosabb. Ha nagy tévéképernyőt és kiváló hangminőséget tudunk teremteni házimozinkban, megközelíthetjük a színháztermi minőséget. Scorsese szerint ez az egyedüli útja annak, hogy az emberek végre úgy nézzenek otthonukban filmeket, ahogy filmeket nézni *kell*. Az amerikai rendező ugyanis nagy „veszélyt” lát az otthoni mindennapos cselekvésekben. A házi videó nézője megteheti, hogy a filmet mesterséges úton megállítja, s ezzel a művészi élvezetet *teljesen elrontsa*. Legálábbis sok esetben. Scorsese úgy véli – igen meggyőző módon –, hogy a filmnézésnek folyamatosnak kell lennie, különben a hatása jelentős mértékben csökken.

Az otthoni luxusminőség segíthet abban, hogy az élmény maradéktalan legyen: ne zavarja meg beszélgetés, házimunka stb. Példa erre Michael Powell és Emeric

gégig egyhuzamban követi a képsorokat. Ezek szerint tehát nem a műfajjal van baj, hanem a filmnézési, befogadói kultúrával! S itt van mindjárt egy másik példa: Scorsese filmje, a *Krisztus utolsó megkísértése*. Ismét egy száznolcvanhat perces műről van szó, melynek végigüléséhez sok türelemre van szükség. Különösen azokhoz a tudatoson lassított tempójú képsorokhoz, melyeket Scorsese a marokkói sivatagban forgatott. E képeknél a rendező az időtlenség hangulatát kívánta növelni szuggerralni. Ő maga e jelenetek miszticizmusát, transz jellegét hangsúlyozza. A Krisztus-film is alkotó együttlétét követel önmagával. Koncentrációt parancsol befogadójának.

Scorsese mester az amerikai *Video Review* szaklap egyik legutóbbi számában például kijelentette: A videóhoz való viszonya kettős. Egyrészt mint alkotó nem hagyja, hogy a videótechnika megváltoztassa filmrendezői gyakorlatát, stílusát, másrészt azonban elismeri, hogy bizonyos filmjeinek si-

ÚJ ÉV – KEDVEZŐBB ÁRAK!

Referencia- és egyéb filmek készítése
percenként 5–10 ezer forintért
U-MATIC vagy S-VHS minőségben
U-MATIC HB,

SP és LB rendszerű
EDITÁLÁS és HANGOSÍTÁS
Sokszorosítás VHS kazettára
U-MATIC, S-VHS vagy VHS anyagról
Diaprogramok átírása videóra
Kész MUNKA- és TÜZVÉDELMI
videó- és diaprogramok árusítása
(kérje díjtalan katalógusunkat)

AUDIOVIZUÁLIS STÚDIO
Ipari Szolgáltató Szakcsoport
1077 Budapest, Wesselényi u. 17.
Telefon: 420-160/17 m.

IPARI KISSZÖVETKEZET

NEC tévé

A japán NEC új tévéje nemcsak abban egyedülálló, hogy 51 collos (mintegy 130 cm!) a képátlója. Ez önmagában is súlyos tény (szó szerinti), de ha hozzávesszük azt a néhány módosítást, amelyet a NEC mérnökei elvégeztek a konstrukció során a hagyományos tévékhez viszonyítva, valamint megérthetünk a dologból.

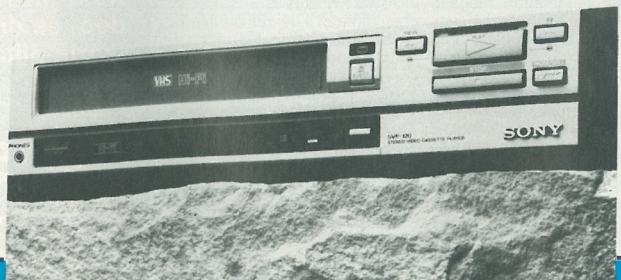
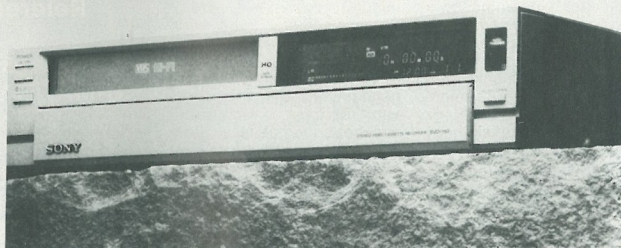
Ez egy IDTV, azaz „javított felbontású” készülék. A javított felbontást azáltal éri el, hogy a bejövő váltott soros letapogatás szerinti két félképet egy digitális tábla gyűjtik, ahol egy 11 megabites jelfeldolgozó áramkör korrekciókat végez a képen. Többek között digitális fésűszűrővel szétválasztja a világoosság- és színjeleket, térbeli mozgás-adaptív korrekciókat hajt végre a képelemek körében és félképek helyett ilyen javított, teljes képeket küld a képernyőre. Ennek eredményeképpen a függőleges felbontás 450 sornyira nő, ami kb. 40 százalékkal jobb az átlagosnál. A kép plasztikus, életszerű, amihez az is hozzájárul, hogy egy hatásos digitális zajcsökkentő a zajok nagy részét eltávolítja. A hanghatás is támogatja a képet: Dolby surround áramkör teszi igazán térszerűvé a hangot is.

A NEC ID-5282S tévéje és az ehhez hasonló készülékek komolyan el kell gondolkoztassák a HDTV fejlesztőit, hogy megéri-e az óriási költséggel kifejlesztett új technika, amikor néhány ügyes húzással – hála a digitális áramköri technikának – csaknem ugyanolyan minőségű videóképet lehet nézni a teljesen hagyományos, módosítatlan tévéadásból is. A szóban forgó készülékek szempontunkból két komoly hátránya van: az egyik az ára, a másik az, hogy NTSC rendszerű.

Sony hifi VHS

Meglepő talán, de még a Sony sem szégyelli a mellékelt ábrán látható két készüléket. Pedig az S-VHS korában egyszerű VHS-t gyártani – nos, ehhez kell valami. Például az, hogy ezek a gépek annyira jók legyenek, hogy ha egy tévétudónak VHS gépre van szüksége (melyiknek ne lenne?), akkor érdemes legyen ezek közül választani. A jó képminőségén túl azonban pontos és tartós mechanika jellemzi ezeket a készülékeket. Így könyvtárak, intézmények, iskolák számára optimális vétel, mivel várhatóan kevés időt, pénzt, energiát kell karbantartásukra fordítani. Egyszerűen ezek a gépek egy picit különböznek az otthoni szériadaraboktól.

Az első képen látható SVO 150 típusjelű egy rekorder és lejátszó, a másik, az SVP 120 csak lejátszó. Mindkettő hifi hangot is le tud játszani, ami pl. zenei célokra is alkalmas teszi őket. Automatikus ismétlődő lejátszás, gyors szalagmozgatás igyekszik a felesleges állásidőket csökkenteni. A gépek BNC csatlakozókkal vannak ellátva; a hálózati kábel védőfölddel készül, ami megkönnyíti nagyobb rendszerbe való illesztését (érintésvédelmi szempontok, zavarok stb.).

Yashica VB

A képen látható két készülék közül első pillantásra az ember nem is tudja megmondani, melyik micsoda. A bal oldali ugyanis egy új formába öltöztetett fényképezőgép; a jobb oldali pedig egy kicsi V8 kamkorder. A formai újítás oka az, hogy megpróbálták minél jobban egy kézre összpontosítani az eszközök kezelését. Ez – minthogy hétköznapi, turisták kezébe való eszközökről van szó – jelentős szempont, és jól megoldották. A V8 kamkorder típusa KX-1, fantáziánéve Samurai, és kis méretei ellenére meglehetősen sokat tud. Hatszoros varioobjektívjével még a kezdő képcsinálók (mondjunk inkább videóst?) is elboldogulnak, bár a makro beállításához a tapasztalat szerint sok türelem kell; nem is nagyon szokták használni. A CCD kiolvasási ideje öt lépésben 1/4000 mp-ig csökkenthető, így a leggyorsabb mozgások is kifogástalanul analizálhatók. Automatikus fohéregyensúly, autofókusz, háttérfény-kompenzáció ma már éppúgy elengedhetetlen szolgáltatása az ilyen egyszerű kamkordereknek, mint amilyen ez is.

Nyolcszínű, gördíthető felirat készítővel vele, amelyet a képre lehet úsztatni,

időt, dátumot lehet beírni. Az indítógomb célszerű elhelyezése szokatlan perspektívákban is megkönnyíti a gép használatát. A beépített úszató áramkör és edit search (keresés) kifogástalan átmeneteket biztosítanak az egyes részek között.

A kamkorder mintegy 4 lux megvilágításnál használható, vagyis fényegében mentesíti felhasználóját a világitás

gondjától. Persze a vele készített felvételek nem olyanok, mint egy gondos beállítás után készített Betacam SP-felvétel, de a legtöbb otthoni célra megteszi... Akinek ez sem elég, vigye magával a képen látható másik gépet is, az X4.0 névre hallgató fényképezőgépet. Csak össze ne keverje őket a felvétel lázban...

Sharp LCD tévé

Kicsi, de növekvőben levő – ez az állítás nemcsak az LCD képernyős tévék kép-méretére áll, hanem a képminőségre is vonatkozik. A képen látható Sharp gyártmányú, Crystaltron

névre keresztelt kicsi tévé képtöltője négy coll (azaz kb. 10 cm). Ennek ellenére persze kommunikációs nagyképű a mellette látható vezetékes távvezérlő, amely mindössze három dolgot tud: csatornát váltani, hangerőt szabályozni és ki-be kapcsolni a készüléket. Mintha nem érnék el kezünkkel kényelmesen bármelyik pillanat-

ban... Persze az is lehet, hogy a felhasználókat tesztelik: hogyan használják a készüléket. Ez a kis tévé csak Japánban került forgalomba (NTSC változatban) és a japánok türelmesek, szívesen elbábelödnék a távvezérlővel. Valószínű, hogy Európában senki sem venné meg hozzá...

Uniden tuner

Fejlettebb és jobb gazdasági körülményekkel rendelkező – és persze szerencsés csillagzat, illetve műhold alatt fekvő – országok polgárai ugyancsak fanyalognak, ha azt a néhány (tucat) programot nézhetik csak, amelyek a földi sugárzásban, illetve kábelrendszeren (KTV) keresztül elérhetők. Ezen az „áldatlan” állapoton segítenek az olyan készülékek, mint amilyen a képen látható Uniden gyártmányú, UST-4800 típusú műholdvevő egység. Ezek általában több száz csatorna vételére alkalmasak.

A készülék önmagában persze semmit sem ér: szükséges hozzá a műhold jeleit megfelelő erősségben vevő (paraboloid) antenna, valamint a külső téri egység, melynek leglényegesebb része az antenna fókuszában elhelyezett demodulátor, illetve keverő áramkör. Viszont egy ilyen rendszer nemcsak egy, hanem több fogyasztót is ki tud szolgálni, ami bizonyos esetekben igen olcsóvá teheti a műholdvevő rendszer üzembe állítását és működtetését.

Sharp Laser Disc/CD Player

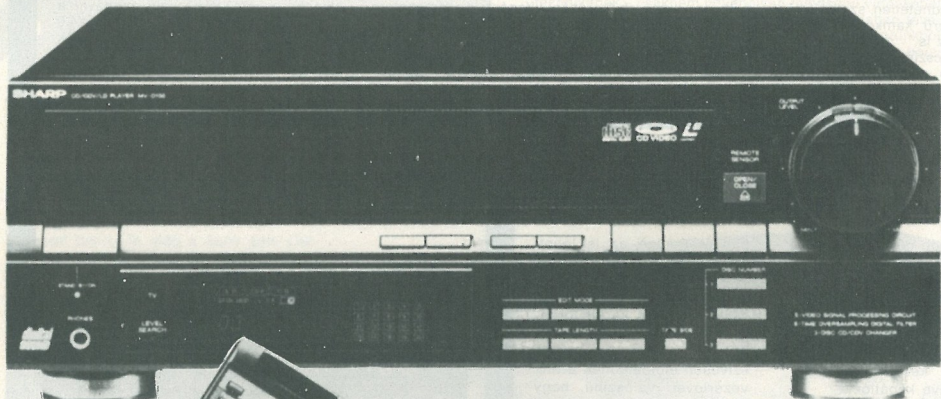
Egyre több – és jobb – lézeres lemezjátéskó kerül a boltokba, legelsősorban az Egyesült Államokban. A jobb eladhatóság érdekében kell rendelkeznie valamilyen különlegességgel minden valamirevaló típusnak. Így gondolták ezt a Sharp MV-D100 kombinált lézeres lemezjátéskó kifejlesztői is. Ez a készülék nemcsak arról híres, hogy le tudja játszani az összes ismert lemezlemez, hanem némelyikből akár egyszerre hármat is betehetünk a gépbe, melyeket egy egyedülálló lemezváltó szerkezet sorra játszik

le. Az MV-D100 a normál (öt coll átmérőjű) CD-lemezeken kívül alkalmas a kicsi, háromcollos CD-lemezek, a nyolc- és a tizenkét collos lézér videólemezek és a CD-V (compact disc-video) lejátéskására is. Olyan extrá szolgáltatásokra is „megtanították”, mint pl. az, amikor a magnóra való minőségű átmásolás érdekében a feltett lemez maximális kivezérlésű részét automatikusan megkeresi a készülék, ehhez beállítjuk a felvételi szintet; a továbbiakban a lejátéskást úgy szabályozza, hogy a szint mindenkor optimális maradjon.

Az MD-V100 készüléken húsz sávot lehet beprogramozni lézér képlemez esetén (bármelyik típuson). A standard-play lemezek (CAV: constant angular velocity, vagyis azonos szögsebesség) a lejátéskás bármelyik frame-számtól programozható; a nyújtott játéskidejű lemezeknél (CLV: constant linear velocity, azaz azonos lineáris sebesség) a programozás bármelyik időpillanatra vonatkozhat. A sebesség és a lejátéskás iránya változtatható; a CAV típusú lemezeknél a képenkénti (kockázó) lejátéskás is lehet-

zelőszerve és az általa beállítható üzémállapotok közötti eligazodást LCD ernyő segíti, ahol minden lényeges paraméter megjelenik. A távvezérlővel minden lényeges funkció irányítható, ezenkívül a track/fejezet vagy egyediképváltás, zajcsökkentő ki-be kapcsolás, ismételt lejátéskás stb.

A videólejátéskó egység frekvenciáménete 4,2 MHz-nél kb. 3 dB-t csökken – ez igen jó, a képlemeznel megszokott képmínőségét jelenti. Hasonlóan kiváló a jel-zaj viszony is, amely a világosságjelre nézve több mint 46 dB. A hangjellemzők sem rosszak. Míg az

Aki sokszor vett már át magnóra egy jó minőségű, nagy dinamikájú lemezről, tudja, hogy ez mekkora előny. Márpedig a szőben forgó lemezek dinamikája néha meghaladja a 90 dB-t is. (Más kérdés, hogy mi értelme van sokkal silányabb minőségben átmásolni ezeket a valóban kiváló hangminőségű felvételeket...)

A CD vagy CD-V lemezeknél hasonló programozási lehetőségek vannak annak érdekében, hogy a lejátéskás egy bizonyos számnál (a lemez egy megadott helyén) kezdődjék.

A hangnyagmásolást többféle editálási funkció is segíti. A képmínőség javítása érdekében az MV-D100-at S-VHS csatlakozóval is ellátták arra az esetre, ha S-VHS tévéhez kívánnánk kapcsolni.

A készülék számos ke-

analog rész szokványos hifi-értékekkel jellemezhető, a digitális hangfokozat torzításban, jel-zaj viszonyban stb. még ennél is sokkal jobb. A torzítás a teljes átviteli frekvenciasávra század százaléknál, a jel-zaj viszony 95 dB körül.

Míndez sok vagy kevés azért az 1900 dollárért, amelybe ez a készülék az USA-ban kerül? Nem kevés; de a kérdés költő, mert NTSC norma szerinti gépről lévén szó, nálunk aligha veszi meg valaki hazai használatra.

Sharp VL-L280U kamkorder

A legtöbb videószköz-gyártó a komerciális területen érthetetlen módon óvakodni látszik attól, hogy minden tekintetben csúcsteljesítményt nyújtó készülékeket hozzon ki a piacra. Ha belegondolunk, megérthetjük, hogy emögött üzleti megfontolások állanak: ha volna egy vagy néhány ilyen csúcsmodell, a többi nehezen találna gazdára. Márpedig konkurencia ide vagy oda, azért van egy bizonyos láthatatlan szövetség a videószköz-gyártók között is. Tehát a megjelenő kamkorderek egyike például abban kiemelkedő, hogy nagyon érzékeny, a másiknak jó a felbontása, a harmadik kiváló objektívvel jön ki, a negyedik az S-VHS-t is tudja stb. Belegondolni is sok, mi lenne, ha mindent egyetlen készülékben megkaphatnánk... Pedig a gyakorlatban ez semmilyen műszaki erőfeszítést nem igényelne a gyártók részéről.

Az itt bemutatandó kamkorder a Sharp japán cég konstrukciója. Tipusa VL-L280U és legalább két dologban élenjáró. Az egyik az, hogy varióbjektívje már-már profi teljesítményekre képes, tekintve 12-szeres átfogását. Jelenleg ez a legnagyobb teljesítményű, amatőr kamkorder-objektív, azonban hírlki, hogy nemcsak a talán 18-szoros átfogású objektívjét is találnak valamelyik hasonló készülékben. A másik:

érzékenysége 1,9 lux! Ez a tisztességes tesztek szerint azt jelenti, hogy ekkora fény mellett a kamkorder kimenetén korrektt, 1 Vpp nagyságú videójel jelenik meg. A legtöbb készüléknél ilyenkor azonban színjelekről beszélni nemigen lehet, a kép színeiben nem értékelhető. A Sharp VL-L280U ebben is kivétel. Kitűnő fehéregyensúly-beállítás, kiváló szintisztaság, csekély színát-hallás jellemzi. Az átlagosnál jobb a kép jel-zaj viszonya: Az optimális megvilágítás esetén a világosságjelre nézve 41,4 dB.

Egyébként felszereltsége hasonló az e kategóriában szokásos kamkorderekéhez. A forgó törlőfej a hibátlan editálásról gondoskodik; utóhangosítás is lehetséges. Önkindóval van felszerelve, amely

30 másodpercenként indítja felvételre a gépet. A kiolvasási idők: a normális mellett 1/500, 1/1000 és 1/2000 mp. Minden beállítás automatikusan vezérelhető, de a folyamatos fehéregyensúly-állítást kikapcsolható, ha nem kívánjuk, hogy a változó színhőmérsékletű világítás szerint állandóan korrigáljon. Ugyancsak lehetséges valamelyest korrigálni az erős háttérfényt a blende irányításával.

Maga a kamkorder egy félcollis CCD-t használ, amely kb. 270 ezer képelemet dolgoz fel. A már említett rendkívüli érzékenységet a gép azáltal éri el, hogy egy nagy erősítésű áramkört alkalmaz – ez persze rontja valamelyest a jel-zaj viszonyt, de nem annyira, hogy meg ne érné az érzékenységben elérhető javulás miatt.

Van a gépben egy digitális úszató (trükk) áramkör is, amely egyben tárolja a kiszétt felirátokat. Fel- és leúszás szintén lehetséges.

A gépen végzett teszt szerint a vízszintes felbontás 350 soronyinak mutatkozott a kameraszere vonatkoztatva; a vízszintesszű VHS jelben csak 260 soronyi, de ez sem a legrosszabb érték. Valamivel kisebb az RF-egységen keresztüli: 230 soronyi.

A készülék csak normál hangfelvétellel képes – a beépített mikrofon ezen a készüléken sem használható: érzéketlen és zajos.

Mindent összevéve, a készülék nem rossz; a varió és az érzékenység tekintetében kiváló. Négykilós súlya, valamint az ára – 2200 dollár az USA-ban – sokakat visszatarthat megvételétől.

Bizonyos, hogy az editálás otthoni lehetősége vagy körülményes volta a jövőben egyre kevesebbet tart vissza a videokészülékek aktív használatától, vagyis attól, hogy ki-ki maga készítsen videóanyagokat, műsorokat – esetleg reklám- vagy referenciátfilmeket; tovább növelve ezzel a videós vállalkozások sokszínűségét és kínálatát.

Erre biztat burkolton az itt látható editáló távvezérlő is, amely az amerikai AZDEN cég gyártmánya és VE-100 névre hallgat. Alig ötszáz dolláros árával sokak körében lehet vonzó, főleg, ha megmondjuk, hogy a piacon levő sok hasonló távvezérlő közül hány képes tárolni 200 vágási pontot – azaz száz snitt kezdetét és végét. A vágások pontosága három képen belül van, ami azt jelenti, hogy kockára pontosan ugyan nem, de szótagra lehet vele vágni, ami a legtöbb gyakorlati esetben bőven elegendő. A hang fel- és leúszás is megvalósítható. A VE-100 VHS, Beta, V8 és S-VHS rendszerekbe egyaránt beállítható – bár ne feledjük, hogy ez elsősorban nem döntés vagy csatlakozók kérdése, hanem az editálásra szánt gépeknek kell erre alkalmasnak lenniük. Ezért az ilyen és hasonló dobozok megvásárlása előtt az a legbiztosabb, ha kipróbáljuk – de legalábbis szakértővel konzultálunk, aki felelősséggel nyilatkozik arról, tudjuk-e majd használni a készüléket.

AZDEN editáló

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza

Superek

az

ITT

-től

Teszt rovatunkban ritkán fordul elő, hogy összes hasábulunk egyetlen gyártó termékeinek szenteltük, most mégis megesszük, mert a Selectronic Kft. jóvoltából közelebről is megismerkedhettünk az ITT Super-családjával.

A Super VHS-ekről (röviden S-VHS) már többször írtunk, vagy pontosabban ígértünk képet adni e technikáról. Abban reménykedtünk, hogy a közeljövőben a bizományi értékesítésen kívül talán a hazai kereskedelem kínálata is bővílni fog ilyen készülékekkel. Persze ez nem az az osztály, ami a mindennapos vásárlások kategóriájába tartozik, hiszen az ITT-Nokia VR 3799-es videomagnó ára 3000 DM, az ITT-Nokia S-VMC 3699 VHS-C kamkorderé 3700 DM, vagyis nem éppen olcsók. A DIGIVision 5518 H televízió típusjelzésében lévő „H” betű arra utal, hogy helye van az általunk tárgyalt készülékek között, a maga 60 ezer forintos árával. Belépője a superek táborába S-VHS csatlakozási lehetősége indokolta, melyre ma még kevés készülék rendelkezik.

Nos, az ITT ágas-bogas, sok mindenre kiterjedő tevékenysége alapján (lásd keretes cikkünket) külön érdekességnek tűnik az a rendre visszatérő kérdés, hogy egy-egy szépen hangzó márkanev mögött ki is az igazi gyártó. Mert bizony most

sem minden ITT-Nokia, ami fénylik. Az 5518-as tv valóban a Nokiánál, Pforzheimben látta meg a napvilágot, az ITT-Nokia VR 3799 videomagnó születésénél azonban a Sanyónál bábáskodtak és eredetileg a VHR-D4980 G nevet kapta. Az S-VMC 3699 kamera sem éppen az övilág szülötte, alap típusa a JVC GR-S77 S-VHS-C kamkordere, és még hat testvérrével színesíti a felvevők egyre népesebb menüjét.

A DIGIVision 5518H szerelő színes tv típusjelzésében lévő első két szám az 55 cm-es képcsőméretre utal, amit szó szerint csak utalásnak tekintünk, ugyanis a már néhány éve honos jelölés a képcső üvegballonjának a külső méreteit adja meg, a valós látható mező átlója valójában 51 cm. A készülék formaterve újszerű, az új ITT családba illeszkedő – de már más gyártóknál is alkalmazott – soft-line vonalú, kissé hátradöntött vonalvezetéssel.

A szuperarkított képcső alatt elhelyezkedő kezelőszervek csupán a hangerő és kontraszt állítását, a csatornabeállításokat és lépte-

téseket teszik lehetővé. A többi beállítás a távvezérlővel végezhető el, amely elől van készítve a teletext és a PIP működtetésére is. Ezek alatt találhatók a behangolással, csatornaváltással, programléptetéssel, hang- és képbéállításokkal kapcsolatos nyomógombok.

A PAL-SECAM színrendszemben, OIRT és CCIR hangnormák szerint működő tv-készülék igen széles szolgáltatási körrel rendelkezik. Előválasztó egysége (tunerja) a VHF és UHF csatornákon kívül az S1-S20-as kábelsatornákat is veszi, melyek a készüléken folyamatosan hangolással, a távvezérlőn egy táblázat segítségével, csatornaszámok szerint választhatók ki. A csatornaválasztó memóriájába az OIRT és CCIR frekvenciákon kívül más rendszerben dolgozó csatornakiosztások is be vannak „égetve”, így a kódszámokhoz rendelt csatornák jóval meghaladják a százat. Ezért a fix frekvenciák szerinti csatornaválasztáshoz két memorizált csatornák, ezek a kijelző mellett lévő kárca vagy piros izzó

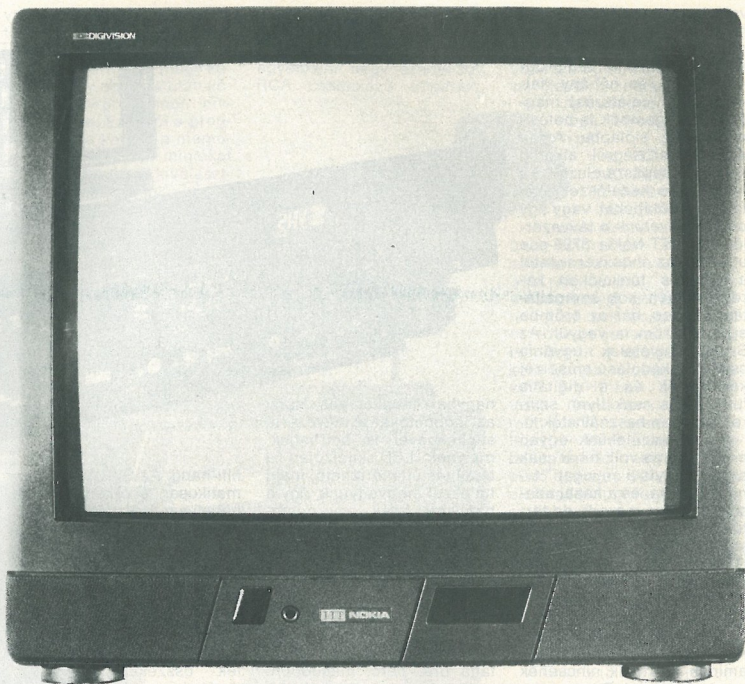
(LED) jelzésével különíthetők el, és a megfelelő kódszám beütése után a kívánt beállítással a képernyőre varázsolhatók. A programtárba így módon 39 csatorna írható be. A beírt csatornákat át lehet tenni másik programtárba is, és bármikor ellenőrizni is lehet. A készüléken, mint már említettük, folyamatos frekvenciakereséssel is végig lehet pásztázni és ki lehet választani a keresett adókat. A programozás után a nézendő műsort már a kívánt programszám szerint választhatjuk ki.

Van a távvezérlőnek egy igen praktikus funkciója, amikor is egy gombnyomással két program felcserélhető. Pl. a 2-es programon beállított TV2-t nézzük, és időközönként bele akarunk nézni esetünkben a 6-os programhelyen tárolt valamelyik műholdprogramba. Ilyenkor az első átlépés után a csend funkciót megnyomva mindig ide-oda vált a léptető. A beállított kép színtelítettség, fényereje a távvezérlőn, kontrasztossága a készüléken állítható, és lehetőleg van a beállítások memorizálására is.

A Nokia

Érdekesnek tűnhet a ma már nálunk is egyre ismerősebben csengő Nokia cég bemutatása is néhány sorban. A Nokia részvénytársaság, melynek székhelye Helsinkiben van, Finnország legnagyobb magánvállalkozása, és a világban is a legnagyobbak között van. Az elmúlt évben 32 országban közel 10 milliárd márká forgalmat bonyolított le, laborjai, gyárai 14 országban találhatóak meg, és 42000 munkatárssal dolgozik. A több mint 100 éves cég az első időszakban mint papírgyár funkcionált, és alapipara ma is az egyszerű használatra szánt edények gyártása. Az első kiterő 1965-ben történt, amikor fuzionált egy gumigyárral, majd betört a gépiparba és a telekommunikáció területére. Jelenlét részesevé vált a telefonközpontok és átviteli rendszerek gyártásában, a mobil telefonok között első az amerikai piacon, amely egyben a világpiac felét jelenti. A kábeliparban elektromos és optikai rendszereivel úgyszintén a vezető cégek között van, de adatefeldolgozásban is az első tíz európai vállalkozás között található.

A szórakoztató elektronika területére lényegében vásárlások útján tört be a Nokia. 1984-ben megvették a svéd Luxort és Salort, 1987-ben a francia Oceanic, majd az addig ITT színekben lévő SEL (az NSZK-beli Pforzheimben lévő gyár) került a tulajdonukba, és megvásárolták a svédországi Ericsson Data Systemset is, így napjainkban a forgalmuk kétharmadát az elektronika adja.

Hang szempontjából több újdonságot is tartalmaz a DIGVision 5518H. Sztereó adás vételét – sajnos nálunk még mindig nem tisztázott az adás módja sem – két piros LED jelzi ki, melyek monó adásnál vagy monó hangvisztaadásra váltva kialsznak. Lehetőség van kéthangú adás vételére is (többnyelvű tv-adásoknál alkalmazható), ilyenkor választani lehet a fő és kísérőhang között. Van a távvezérlőn egy hiperszonikus kapcsoló, melyel a sztereó hangzás teregítható, illetve monó adásoknál a széthúzott tér érzetét kelti. A hanggal kapcsolatos szolgáltatásokat mély- és magashangszín-szabályozás egészíti ki.

Praktikusan az előlapra került a fehallgató 6,3 mm jackdugó aljzata. A fehallgató hangereje önállóan is szabályozható és memóriázható. S ha már a csatlakozóknál tartunk, érdemes a hátlapot is alaposabban megnézni, ahol két scart csatlakozót, két RCA csatlakozót és két hangszóróaljzatot találunk. A scart csatlakozók – vagy egyre általánosabb nevükön EURO-ÁV

csatlakozók – közül az 1-gyel jelzett kapcsolófelületét is fogad, így automatikusan kapcsol, míg ennek hiányában AV állásra kell kapcsolni a tv-t. A kijelzőn látható, hogy melyik scart csatlakozó van aktivizálva.

Az E1 jelzés esetén az 1-es scart csatlakozón fogadja a külső készüléket (műhold dekóder, házi komputer, videó) és alkalmas a sztereó hang be- és kiadásán és a videójelek fogadásán és átadásán kívül az RGB jelek kezelésére is. A 2-es csatlakozónál a 15-ös lánál látszik a különbség, itt ugyanis az S-VHS készülékeknek különválasztott színeket, vagy C jeleket (Chroma) fogadja a készülék. E csatlakozó is tud normál videót fogadni, és a megfelelő készülék kiválasztását a távvezérlővel lehet biztosítani. A két RCA csatlakozó az erősítő felé hangkiadásra szolgál, míg a hangszórócsatlakozókkal külső hangdobozok csatlakoztathatók meg. A készülék tehát monitorként is képes működni a házi audiovizuális rendszerben.

A Nokia-Graets képszoval szerelt készülék képes liszt,

szép rajzolatú volt, videóátvitelben 3,8 MHz-et tapasztaltunk, amit a vizuálisan kiértékelt 330 soros bontás is igazolt. Ami kevésbé tett szert, az a hidegebb, kékesbe hajló színtónus. Behangolását – a mellékelt használati útmutatóval – praktikusnak és kezelhetőnek éreztük.

Hangátvitel szempontjából a villamos és akusztikus műszeres mérések kedvező képet mutattak, mégis a saját hangszórókon visszahallott hang zártabb, kicsit dobozzerűbb volt, és a sztereó hatás is kevésbé érezhető a szűkebb bázisátvitelségi miatt.

Eppen ideje, hogy szó esék a 3799 típusjelzést viselő DIGITAL HIFI felirattal büszkélkedő videómagnóról is. A tudományára utaló előbbi jelzésen kívül az S-VHS is szerepel, vagyis nem hétköznapi készülékkel állunk szemben. Megjelenése sajtós, mondhatni elegáns, nekünk legalábbis megnyerő

volt. Nagyméretű, kerek gumibetétes tappancsokkal támaszkodik az asztalra, és az első ránézésre látható programléptető, és néhány (felvétel, stop, lejátszás) magánfunkció-gombok is belesimulnak az előlapba. Aztán az egyszerűségről alkotott kép egy csapásra elszáll, ha lehajjtuk a kezelőszerveket takaró fedőlapokat, vagy egy pillantást vetünk a távvezérlőre. Az ITT-Nokia 3799-ese ugyanis az indexkereséstől a digitális funkciókon keresztül igen sok szolgáltatásra képes, bár az öröme egy kis úrom is vegyül. Az S-VHS felvételek ugyanis csak PAL kódolású másorról készíthetők és a digitális funkciók is csak ilyen színrendszerben használhatók ki.

A mi készülékünk ugyan eredeti minta volt, tehát csak a B/G, vagyis a „nyugati” tv-hangot tudta, és a hazai adásoknál néma maradt, de tartunk tőle, a digitális funkciókat SECAM „nyelven” is tudó ITT-re egyelőre várni kell. Ennek végső fokon az a magyarázata, hogy a készülékbe még egy ilyen rendszerben működő dekodoló áramkört is be kellene építeni, aminek, úgy tűnik, nincsenek meg a feltételei. Persze ez a használhatóságot csak némileg csökkenti. A műholdzás terjedésével, a PAL-rendszerben felvett műsorok kazetták alkalmazásánál, nem is szölvá az úgyszintén PAL-rendszerben rögzítő kamerákról – hiszen az S-VHS rögzítést itt használjuk ki elsődlegesen –, tág tere van e szolgáltatásnak.

Végigtekintve a készülék szolgáltatásait, szinte reménytelen vállalkozásnak tűnik, hogy teljesen bemutassuk, ezért inkább csak egy-egy tulajdonságot emelünk ki. A tunerről csak röviden szólnuk: tartalmazza a kábelcsatornákat, hangolása három sávra osztottan biztosítható. A beállított csatornák tárolására 39 memória áll rendelkezésre, míg későbbi időpontban – egy éven belül – történő felvételek részére 8 memóriát áll rendelkezésre. Lehetőség van azonban mindennap azonos időben történő felvételekre is. A programozást

nagyban megkönnyíti, hogy az időpontokat a távvezérlő segítségével is beírhatjuk, melynek LCD kijelzőjén a beállítás ellenőrizhető, majd ha ezzel megvagyunk, úgy a beállított érték egy gombnyomással „átlátható” a videónak.

A programozást segíti, hogy ez a készülék kazetta-azonosítással is rendelkezik, 9 különböző kazetta jelét tudja kiírni. Kijelzőjén nemcsak az eltelt játékidőt mutatja óra, perc, másodperc pontossággal, hanem a hátralévő játékidőt is. Ez utóbbit annak megfelelően, hogy SP (normál) vagy LP (hosszajátzó), felezett sebességű üzemben van-e a készülék. Így maximum 10 órás felvételek készíthetők.

A felvételek készítésénél a megjelölni kívánt helyekre indexjeleket vihetők fel, melyek alapján a kívánt helyre könnyen rá lehet találni, de lehetőség van idő szerinti keresésre is. E készülék szolgáltatásai között megtalálható a tanulóprogram, amikor a kívánt részt ötször egymás után lejátszsa a videó, lehetőség van képkímérvítésre, képről képre léptetésre és kétszeres sebességgel történő lejátszásra is. Mind az állóképet, mind a léptetett képet jó minőségűnek tartottuk, a szinkronzavarok az elektronikus trackinggel (sávkövetéssel) biztosan „kihúzhatók” voltak és a képremegést is minimálisra lehetett csökkenteni a hátlapon lévő potenciométerekkel.

Ami a készülék specialitásai közé tartozik, az azonban mégiscsak az S-VHS rendszer, a digitális funkciók és a

hifi-hang. Az SVR 3799 automatikusan érzékeli, hogy a behelyezett kazetta S-VHS rendszerű-e és ennek megfelelő üzemmódba kapcsol. S-VHS felvételt mind a saját tuneren keresztül antennajelről, mind másik

magnetofonról, vagy egy kamkorderről. A készülék összekapcsolására a hátlapon két scart aljzat szolgál, melyek közül az egyik az Y/C (világosság/szín jeleket), vagyis S-VHS komponenseket fogadja, míg a másik a hagyományos bekötés mellett az S-VHS rendszer szerinti jeleket adja ki. Ez utóbbiak fogadására az előlapon, kiadására a hátlapon található egy-egy speciális Hosiden csatlakozó. Ennek megfelelően található a kamkorderen is. Ez egy négypólusú aljzat, mely külön kezelési a világosság és színjeleket, és kis méretei különösen a kamerán tesztek praktikussá. Az S-VHS üzemben látott kép minősége, bontása a tv képvisszaadásának felelt meg, a színhűséget hasonlóképpen jónak találtuk, némi változás a nagyobb felületek színzajában tapasztaltunk. VHS magnóként kezelve az SVR 3799-et, a sorbontását 250–260 között értékeltük, jó színhűség és jel-zaj viszony mellett.

Külön említést érdemelnek a digitális funkciók. E videómagán PIP-, vagyis a képben a képen áramkörrel rendel-

kezik, ami lehetővé teszi, hogy a nézett kép mellett egy másik műsort is figyelemmel kísérhessünk. Lehetőség

van továbbá többszörös csatornakezelésre, ami azt jelenti, hogy a négy részre osztott képernyőbe (négy keretbe) négy egymás után következő tv-programot hívassunk be. Ezekből a programokból a kereső a memóriákba egymás után mintákat vesz, melyek közül kiválasztható a kívánt műsor.

Végül, de nem utolsósorban, a magno tudományai

között említjük a hifi-hangot, mely önálló funkcióként is használható. A készüléken egyébként négy aranyozott RCA csatlakozó található,

hogy az ITT-vidéók és tv-k kezelésére alkalmas távvezérlő tanulni is képes. Szembeállítva egy másik tv távvezérlőjével, „megtanulja” annak utasításait, és képes átvenni szerepét.

Az ITT-Nokia SVMC 3699-es kamerakeresőnek vonalvezetése első rátekintésre nem sokban különbözik a tavaly szeptemberben tesztelt VMC 3888 AF típusától, és egyes jellemzőkben, pl. a kisérhangban sok hasonlóságot és azonos jellemzőket mutat. Bővült a szolgáltatások köre és nem is csak az alapvető S-VHS-beli szolgáltatásra gondolunk, hanem mód van előzetesen felvételzett és tárolt címek, ábrák bevitelére is, melyet különböző színben lehet a film elejére felvinni vagy egy-egy snittel keverni.

Mint a bevezetőben említettük, az alapitpus JVC GR-S77-en kívül van e családnak még néhány ikertestvére, nem illik róluk elfeledkezni, már csak azért sem, hátha valakinek e márkák kedvesebben csengenek.

A Graetz (STMC 99) idetartozása logikus, hiszen az ITT-Nokia korábbi SEL-gyárát és a Graetzet szoros szálak fűzik össze. A Nordmende (SV500) és Saba (VM6995) márkanevek alatt korábbiakban is találkoztunk JVC alapitpusokkal, mint ahogy a Telefunken (A2000P) és Philips (VKR9000) is előfordult.

Végso fokozat az egyre magasabb fejlesztési költségek, a piaci részesedés növelése érdekében egyre kevesebb az önálló gyártó, bár a Hitachi, a Minolta és a Sharp rokon típusaival ritkábban találkozunk.

Visszatérve az SVMC 3699-re, az objektív tartománya változott 8,5 mm-től 68 mm-ig képes a gyújtóvolság változtatására automatikus és kézi állítással, de kireteszelés után makró felvételek készítésére is van lehetőség. A nagyobb bontás elérésére a korábbi 390 ezer pixeles CCD felvevő 420 ezer képpontos lett, és valóban szép rajzolatú felvételek készíthetők vele. Automatikus és manuális fohégyensúly-állítási lehetősége hasonló a korábbiakhoz, az utóbbi esetben a halogénizzó, a ►

melyből az előlapon lévő pár praktikusan a bemeneten van, míg a kimenet L-R csatlakozóját a hátlapon helyezték el. A videófelvételhez egyébként a hagyományos állófejes sáv áll rendelkezésre – ez utóhangosítható –, és sztereó jel esetén a két forgófejjel felvett, és videójellel együtt helikálisan felírt sztereócsáv. A készülék hangjellemzői a korábbiakban tesztelt ITT VR 3998-as típusához hasonlóak mind zajban mind átvitelben, igen kis nyárogásértékekkel.

A távvezérlőt sok funkciója bizony elég zsúfoltságos, és elég nagy önbizalom kell, hogy valaki első nekifutásra úgy érezze, hogy fél kézzel is eligazgatja videóját. Rádásul, aki nem tanulmányozza át alaposan – az egyébként elég részletes – kezelési útmutatót, könnyen nehéz pillanatok elé kerülhet egy-egy funkció alkalmazásánál. Külön érdekesség,

SVR 3799 HIFI DIGITAL

S-VMC 3699 AF (kamkoder)

Rendszer	VHS, S-VHS PAL, SECAM	Rendszer	VHS-C, S-VHS-C PAL
ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK			
Játékidő (perc)	480/360(S-VHS)	Játékidő (perc)	30/60 (perc)
Áttekeresési idő E-180 kazettával	3 perc	Áttekeresési idő EC-30 kazettával	108/78 (mp)
Programhatóság	1 éven belül 8	Objektív	1:1,4
Méreték (mm)	420 × 108 × 380	Zoom	8-szoros (8,5-68 mm)
Tömeg (kg)		Méreték (mm)	
		Tömeg (teljes/kg)	1,5

SZOLGÁLTATÁSOK

Gyorstöltés	van	Makroállítás	van
Állókép/képléptetés	van/van	Ellenfénykapcsoló	van
Hosszanjátszás	van	Úsztatás	van
Sávkövetés-automatika	van	Zársebesség	1/250; 1/500/1000
Digitális funkciók	Kép a képbén	Autófókusz	van
	Multikép/csak PAL	Felvétele-visszanézés	2 mp
Inzersnitt	van	MAGNÓRÉS Z	
Hang	Hi-Fi stereo	Gyorskeresés	van
Kivezérlésszabályozás	kézi	Állókép	van
Hangsávkövetés	van	Képléptetés	nincs
Utóhangosítás	van	Lassítás	nincs
Vevő rész	39 program	Mikrofonbement	van
Csatornaprogramozás	nincs	Fejhallgató-kimenet	van
Gyorsfelvétel (OTR)	van	VHS-S-VHS kapcsolás	automatikus és kézi
VPS/VPS kijelzés	van/van	Sávkövetés-állítás	van
Vonalkód	nincs	Dátumozás	van
Lefutottidő-jelzés	van (mp pontos)	Felvételei	(memorizálható)
Maradék-jelzés	van	Feliratkozás	
Indexkeresés	van		
Memóriastop	van		
Tanulóprogram	van		
Kazettaazonosítás	van		

CSATLAKOZÁSOK

Videó	2 × Scart/kapcsolható FBAS/Y-C, és Y-C fogadás/2 × Hosiden (elől be-, hátul kiadás)	Videó	Kimenet: Hosiden és - pólusú mikrocsatlakozó (kapcsolható)
Audió	2 × 2 RCA (elől fogadás, hátul kiadás)	Távvezérlés	3,5 mm jack
Fejhallgató	3,5 mm jack	Fejhallgató	3,5 mm jack
Mikrofon	3,5 mm jack	Mikrofon	3,5 mm jack

► fénycső és a napfény színhőmérsékletéhez megfelelő beállításai lehetőséggel.

A zársebesség (SHUTTER) a normál időn kívül 1/250, 1/500 és 1/1000 állásokat tud. A beállítások a keresőben kis szimbólumokkal jelennek meg (a felvételre természetesen nem kerülnek rá), és a kamkorder oldalán lévő LCD kijelzőben is láthatók. Igen praktikus, hogy az összes manuális beállítás egy gombnyomással törölhető, ilyenkor automatikus állásra vált az elektronika. A szolgáltatások között

szerepel az úsztatott kép, az ellenfénykapcsoló, természetesen a kétfajta sebesség – hiszen a VHS-C kazetták 30 percesek – így hosszan játszó (long play) üzemben 60 percnyi felvétel készíthető.

A lejátszás rész normál sebességen kívül mindkét irányban gyorsképeresésre, állóképre képes, és van egy gomb, melynek megnyomásával a felvételtől az utolsó két másodperc visszajátszható.

Az SVMC 3699 AF szempontjából azonban mégis-

csak a Super-VHS jellemzők érdekesek. A készülékre egy új csatlakozó került, a négy-pólusú Hosiden csatlakozó, melyen keresztül a különválasztott világosság- és színjelek átadhatók a videomagnó hasonló csatlakozójára vagy a tv-nek. Szükség van azonban ez esetben is a hagyományos AV kimenetre, hiszen az előbbi jel hangokat nem tartalmaz, ez az AV-val jelzett nyolcpólusú kimenetre keresztül jut át a videóba.

Az akkumulátorházban vagy pontosabban -fészek-

ben két újabb kapcsolót „rejtettek” el a konstruktőrök. Ezek közül az egyik az S-VHS üzemet kikapcsolja, hagyományos VHS rendszerre állítva a videót, vagy automatikus állásba helyezi. Ilyenkor a kazetta kódja alapján vált a felvételi rendszer. Az S-VHS kazetták ugyanis azonosítójelekkel vannak ellátva. A normál kazettáknál alul található egy azonosító furat, melyet egy csap érzékel, míg az S-VHS-C-nél a hátoldalon a felvételt gátló ablaknál átellenesen van egy hasonló kitört ablakocska, melyet a kamkorder azonosít. Ennek pontos helye a normál VHS-C kazettákon is látható, melyet – erről még szólnunk – ki is használunk. A másik kapcsoló a kimenetre vonatkozik, vagy az Y/C jeleket preferálja és a Hosiden csatlakozón adja ki a jeleket, vagy az AV csatlakozót részesíti előnyben.

Vizsgálódásainkat most is a sorbontás ábrával kezdjük. A VHS üzemben látott 240 soros bontásról S-VHS üzemben kiélesedett a világ és a 330 sor körüli vonalak is biztosan meg tudtuk különböztetni. Nem romlott a helyzet hosszan játszó üzemben sem, legalábbis bontás szempontjából, a zajok viszont fel nőttek, és különösen finom rajzolatoknál zavarcsíkok rontották a képet. A jel-zaj viszony is jobb S-VHS üzemben, 44 dB feletti értéket tapasztaltunk.

A szubjektív tesztek szintén hozott meglepetéseket is, a visszajátszott kép éles rajzolatú volt, és nem is emlékeztetett a megszokott kamera-képekre, némi fenntartásokkal vetekedett a sugárzott képpel. Gondjaink elsősorban a függőleges vonalak határozottságánál és a zajoknál voltak. A nagyobb alapszínekben elsősorban a vörös színnél a nyüzsgés nagyobb volt a vártnál. Vizsgálatainkat a kamkorderhez mellékelte SE-C30 jelzést viselő S-VHS-C kazettával végeztük, de természetesen ki-váltások voltak, hogy mi történik, ha becsapjuk az automatikát, és egy TDK EHG EC-30 jelzésű kazettán kivágjuk azt a kis ablakot. Nos az olcsóbb nyersanyag első sorban a zajok növekedésében látszott meg, helyenként elsősorban a finomabb részleteknél drop out hatást is keltve.

Bűvös rövidítések

A sok olvasói levél, bennük számos kérdéssel arra kényszerít bennünket, hogy áttekintsük a videóok általános szolgáltatásait, és a további használatot illetően is csokorba foglaljuk tanácsainkat. A forintért árusító állami kereskedelem kínálatán kívül egyre nagyobb választékot nyújtanak a valutaért árusító különböző hálózatok, és igencsak színes a magánkereskedők kínálatát. Tesztjeinkben igyekszünk lepest tartani a technikai újdonságokkal, de terjedelmünk, nem képes megbirkózni a palackból kiszabadult szellem okozta kavalkáddal. Ezért elsősorban az általános, a sokakat érintő kérdések megválaszolására vállalkozhatunk

néhány kuriózumnak számító modell rövid bemutatása mellett. Így nem egyszerűen csak megmutatjuk a készülékeket, amelyek minőségi jellemzőivel, szolgáltatási tulajdonságaival gondolkodtattak el olvasóinkat. S ráadásul ezek idegen nyelvű kézikönyveikben olyan bűvös rövidítések is szerepeltek, mint PIP, VPT, TOP és VISS, melyek csak a választást tették bizonytalanabbá és a kérdőjeleket szaporították a döntés előtt. Mindezekről már esett szó egy-egy készülék kapcsán, legfeljebb így csokorba szedve nem tárgyallunk e fogalmakról.

Teljesen mindegy azonban, hogy valaki az első videóját ve-

szí vagy másodkezüleket akar. Elsősorban azokkal az igényekkel kell tisztában lennie, amelyekkel jövőbeli készüléket elvár, így azzal a szolgáltatási körrel, melyre a használat során szüksége lesz – és itt bizony előre kell gondolni arra is, hogy későbbiekben milyen kiegészítő készüléket vásárolunk.

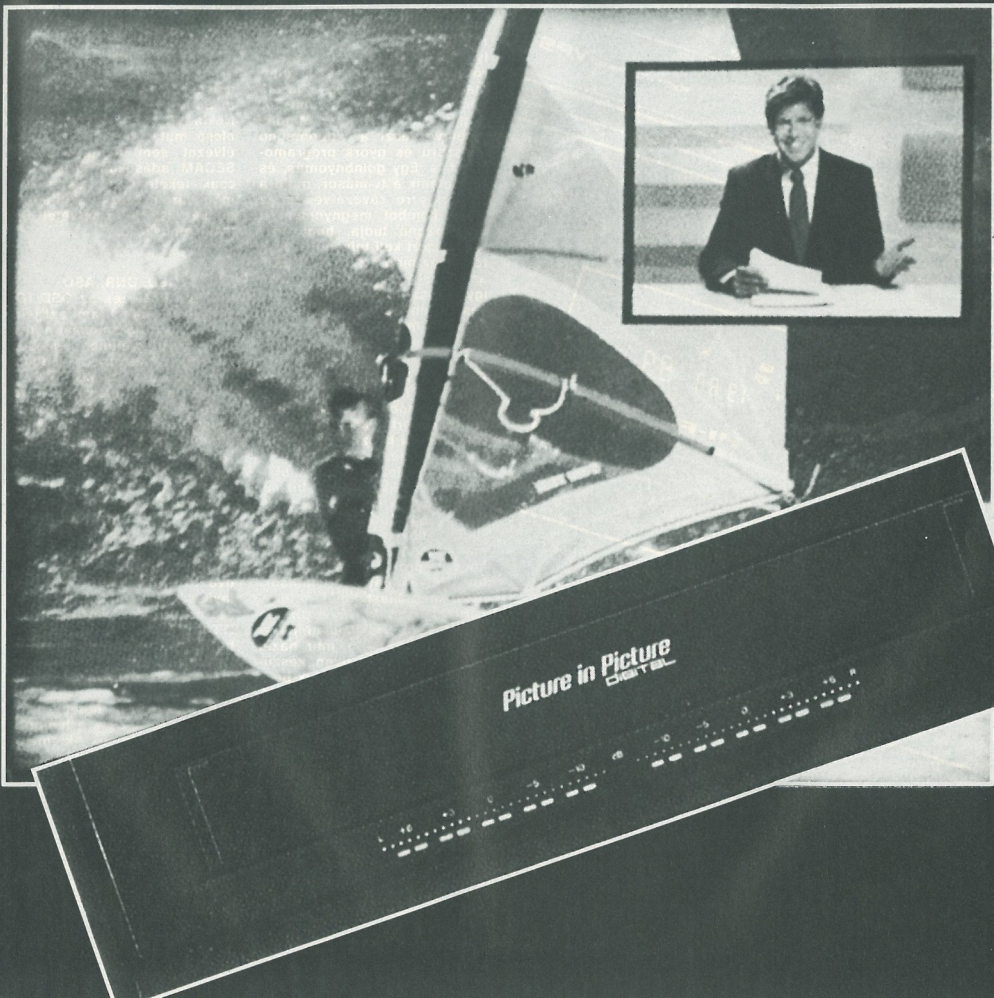
Az alapkövetelmény a mindkét szín- és hangnorma és a kábelcsatornák meglete, különös tekintettel az OIRT 3-5 csatornák vételére, mert egyes vidéki körzetekben és központi antennás hazaknal ezeken a frekvenciákon is lehet fő vagy konvertált mosor-sugárzás.

VPS

A VPS (Video Programm System) egy olyan szolgáltatás, melyet egyelőre nem merünk nyugodt szívvel ajánlani, mivel használhatósága attól függ, hogy az adó sugároz-e ennek működtetéséhez szükséges jeleket. Szerepe a programozott felvételéknél van, ugyanis mosorcsúszás esetén a videó érzékeli az elterest, és csak akkor indul, ha a tv-átdótoló a beírt időt követően az azonosító jeleket is megkapja. Idehaza azonban még jó ideig nem várhatunk ilyen jeleket.

TOP

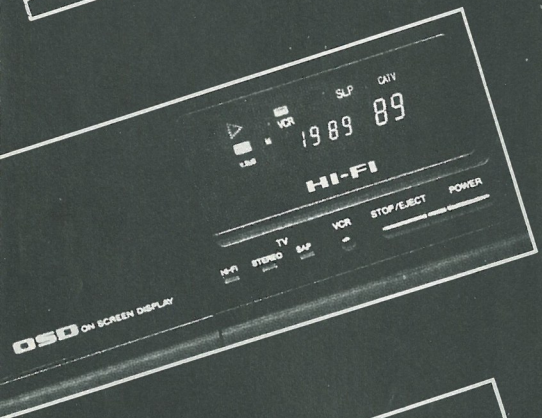
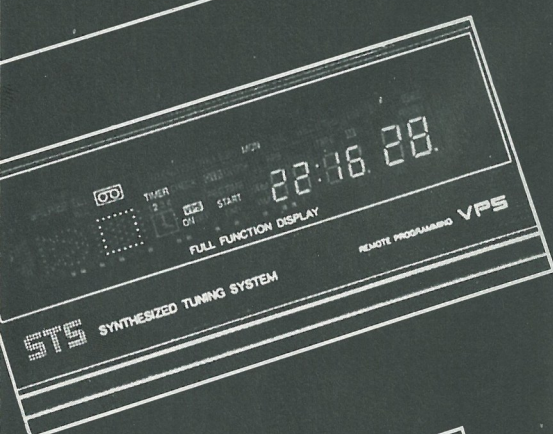
A bűvös szavak közé tartozik a TOP is. Ez a Table of Pages rövidítés.

HQ
DCP

PROG
3

START
20:15 2

S-DNR/4-Head/HI-FI/HQ/vps/vlss VHS INDEX SEARCH SYSTEM
Stereo Video Cassette Recorder DS6000G

ditése, amely lehetővé teszi, hogy a videomagnó egyszerűen és gyorsan be lehessen programozni. Ez megint egy olyan szolgáltatás, melyet akkor lehet kihasználni, ha az információkat a tv-jelekkel együtt sugározzák. A videolextes (teletextes) készülékeken az egyes oldalakat a megfelelő szervezésnek köszönhetően így gyorsabban és kényelmesebben lehet előhívni, mint eddig. Az oldalakat témakörök szerinti blokkokra és csoportokra osztották, így az információs kínálat egyszerű szerkesztévé vált. A távvezérlő színes nyomógombjainak segítségével lehet az összetételhez hozzáférni. A képernyőn megjelenő további blokkokat és csoportokat a távvezérlőn lévő színeknek megfelelően jelölték. Egy fénypontot (kurzor) kell a megfelelő sorra vezetni, majd az „OK” gomb megnyomásával szinte azonnal megjelenik a megjelölt oldal. Ez azért lehetséges, mert mindazokat az oldalakat, amelyek az éppen aktuális menüről elérhetők, a rendszer automatikusan tárolja, és a tárol minden egyes oldalváltáskor rögtön aktualizálódik. Mindez lehetővé teszi a videomagnó egyszerű és gyors programozását is. Egy gombnyomás, és megjelenik a tv-műsor, majd a kurzort erre rávezelve és az „OK” gombot megnyomva, a videomagnó tudja, hogy melyik műsort kell felvennie. Ez a rendszer még az ARD és ZDF adásaiban sem nagy múltú, így kihasználásukra vajmi kevés a reményünk, csupán újdonsága miatt említettük meg.

VPT

A VPT a videomagnó programozása texttel, amikor a videomagnóba épített videotext-dekóder a készülék programozására használják fel. Ezt a funkciót teszi kényelmesebbé a TOP dekóder. Ezekkel a varázsszavakkal mi bizony nem vagyunk képesek csodákra, így egyelőre óvatosan kerüljük buvólétüket: helyette más technikát kell keresni, hogy a programozás kacírtos folyamatát lerövidítsük. Ilyen megoldást kínál a fényceruza, mely a távvezérlőbe építve igen praktikus használható, s mi több, már hazai piacon is létezik ilyen készülék. Nemrégiben mutattuk be a Panasonic NV L20EE típusát, mely a mellékelt vonalkódos lap segítségével egy pillanat alatt beprogramozható, saját folyadékkristályos kijelzőjén ki is írja a bevitt parancsokat, majd mindent, amit megtanult, egy gombnyomásra átadja a videonak. Ezt praktikusabbnak találjuk, mint az előbbi eljárásokat, hiszen a televízióújság azért mindig rendelkezésre áll. Persze, ha lenne VPS-ünk, akkor még hihetnénk is egy jó időben indított felvételen ...

OTR, VISS, PIP

Az újabb buvós az OTR (One Touch Recording), egyérintéses felvételt jelent, és két fogalmat is takar: egyrészt egy gomb megnyomásával lehet indítani a felvételt, másrészt minden gombnyomás 30 perc felvételi időt jelent. Egyes készülékeken ez tovább pontosítható. Maga az OTR ma már szinte minden készülék sajátja. Más a helyzet a VISS-szel, bővebben Video Index Search Systemmel, pontosabban indexkeresési rendszerrel, amikor a szalagra elektronikus jeleket helyezünk, s adott parancsra a kiválasztott jelhez célra futtatjuk a szalagot.

Nem túl régi tudomány a PIP, ami kép a képen funkciót jelöl és a Picture in Picture angol kifejezést rövidíti. A digitális készülékek sajátja, és arra a trükkre képes, hogy miközben a főműsort nézzük, a kép valamelyik sarkába behívjuk egy másik műsor képét is, aztán amikor az látszik igazmarababbnak vagy számunkra érdekesebbnek, egy gombnyomással felcseréljük őket. Ilyen a Sony SLV 802-je, az ITT-Nokia VR 3998-a. Persze nem olcsó mulatság, és sajnos az élvezet sem felhőtlen, mert SECAM adásoknál a kis kép csak fekete-fehér. És sajnos monochrom lesz a digitalizált állókép is, ha a felvétel SECAM rendszerű.

OSD, DNR, ASO

Újkeletű kifejezés az OSD (On Screen Display), ami azt jelöli, hogy a programozást a képernyőn megjelenő jelzések, esetleg utasítások segítik. Ilyen volt sok Akai videó, ezt annak idején interaktív rendszernek hívtuk. A DNR Digital Noise Reduction jelent, vagyis digitális zajelnyomást, -csökkentést, és arra hivatott, hogy mérsékelje a „havazást” a zajos képen. A hazai piacon ezt tudta például a NEC DX 1000-es, a zajok valóban csökkentek, ám a nagy színelvételék árnyalatváltozásai felhathásokban jelentkeztek. Az ASO (Active Side Optimum) az átvitel javítását szolgálja. Erről is beszámoltunk már korábban, az ITT-Nokia néhány készülékében alkalmazták: a finom részleteket jobban kiemelve szebb rajzolatokat eredményez.

A sort persze lehetne folytatni, de most csak a legfontosabbakat kívántuk kiemelni. Ezek közül egyes funkciók természetesen megővövelik a készülék árát, így a PIP más kategória, mint például az OTR alapgarantáltások, s megint más szintű szolgáltatás a VISS, vagy a fényceruza, mely igen sokoldalúvá teszi a használatot és a standard osztálybeli készülékeknél sem jelent különösebb csodát.

QU4RTET®

Broadcast Line

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

Sony trükkgépek

Előző számunkban már szöveltünk az atlantai a NAB '90 kiállításáról. Folytassuk most az ott látottak bemutatását.

SONY. Ha ezt a nevet hallja egy videós, biztos nagyot dobban a szíve, hiszen egyesek szerint a Sony cég a videózás alfája és omegája.

A Sony eddig elsősorban a rögzítési rendszerek területén rukkolt elő meglepő újdonságokkal. Üzleti érdek vagy a termékkála bővítése lehetett a cél, hogy egyszerre több trükkgéppel jelent meg a piacon.

Atlantában az igazi szenzáció a System G nevű képmanipulátor, a DME-450P típusú digital effekt és ennek kisöcsce, a DME-450P típusú digital multi effekt.

Nézzük meg egy kicsit közelebbről a készüléket.

Nos ez az a berendezés,

melyről nem lehet nem beszélni. Egyik oldalról ámulatba ejt sokoldalúságával, kezelhetőségével, ugyanakkor kezelése során egy bizonyos idő után azt kérdezzük: ezt miért nem tudja, vagy miért nem úgy tudja? Korábban a készülékről az a hír járta, hogy egy olcsó 3D-s trükkgép.

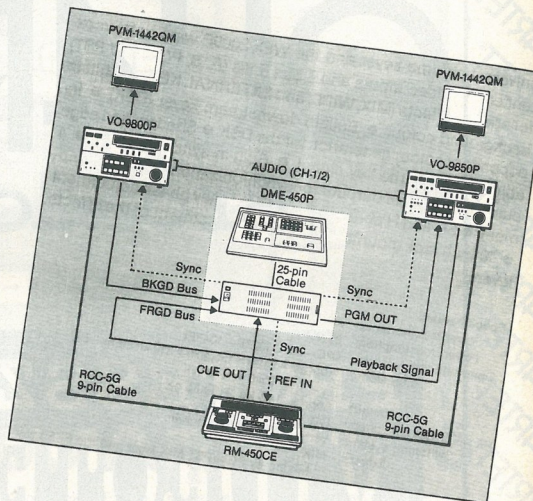
Nézzük, mit is tud a berendezés:

- A ma már szinte elvárásnak mondható egycsatornás frame store-os (2 field) gépről van szó: Háttérszintgenerátor, mix, wipe és DME funkció. Három bemenet, két bus (FRGD és BKGD) három sync kimenet.

- Variálható 117-féle DME és 161-féle wipe trükk.

- Ötféle sebesség a trükk elvégzésére.

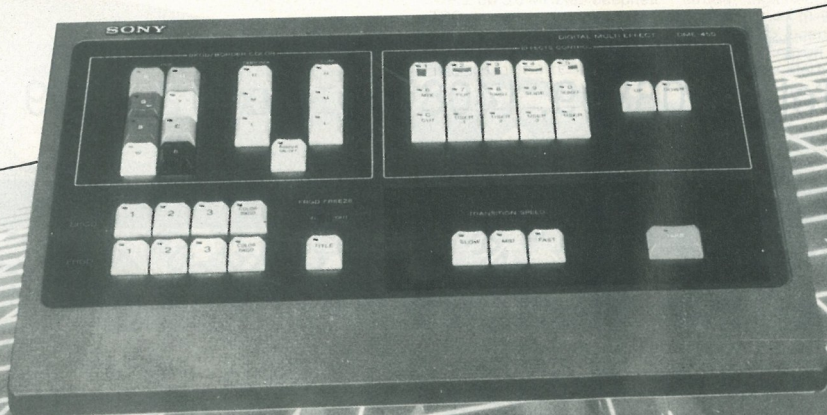
- Title/Superimpose effekt.

Néhány DME effekt: mosaic, mirror, monote, bit defect, vista, drop shadow, picture in picture, dream.

- Bemenet: 3 db composited és egy Betacam jelfejtás.

A Sony ajánlása szerint a VO-9900-es szériájú magnókhoz, illetve a BVS-3000-es szériájú switcherekhez ajánlják.

QUARTET®

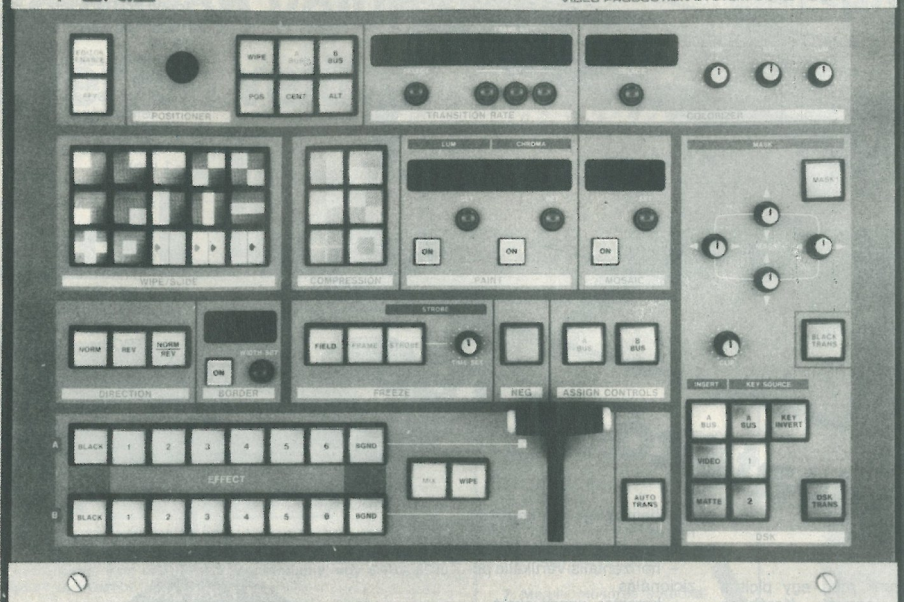
Broadcast Line

**PROFESSZIONÁLIS
VIDEOTECHNIKA**

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

FORA

VIDEO PRODUCTION SYSTEM VPS-500

VPS-500 képkeverő

Egy korábbi számban bemutattuk már a Panasonic WJ-MX12 típusú A/V mixerét mely az S-VHS rendszerhez is használható.

Most egy komolyabb elvárásoknak is megfelelő készüléket szeretnénk bemutatni

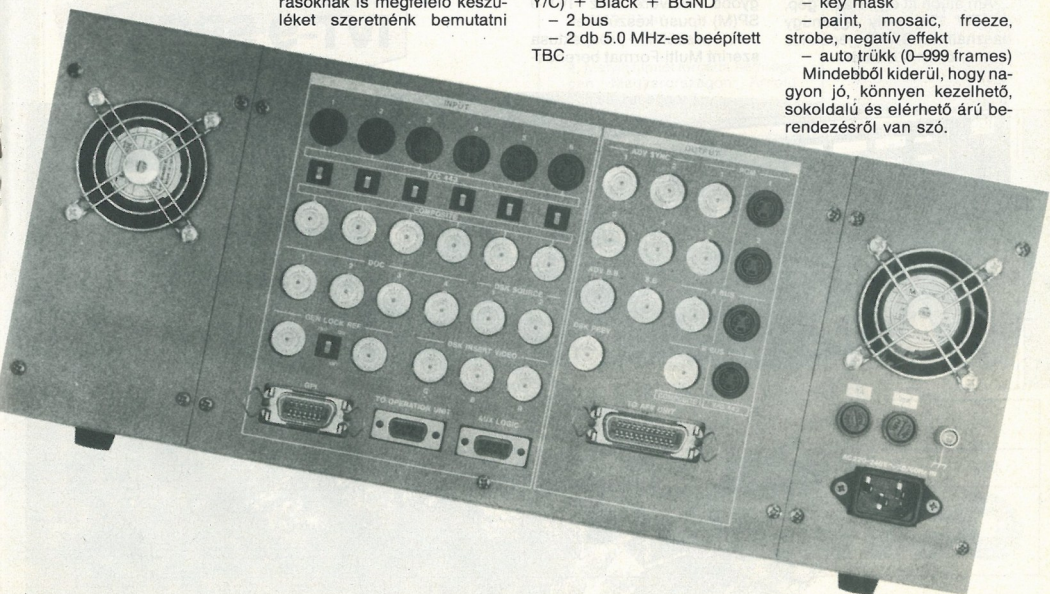
Önöknek. Ez a közismert FORA cég VPS-500 típusú képkeverője.

Ime néhány a szolgáltatások, paraméterek közül:

- 6 bemenet (composit vagy Y/C) + Black + BGND
- 2 bus
- 2 db 5.0 MHz-es beépített TBC

- 12 wipe + 3 slide + 6-féle kompresszió

- wipe-hoz border
 - 4 DOC bemenet
 - 4 adv. sync. kimenet
 - beépített DSK
 - key mask
 - paint, mosaic, freeze, strobe, negatív effekt
 - auto frúkk (0-999 frames)
- Mindebből kiderül, hogy nagyon jó, könnyen kezelhető, sokoldalú és elérhető árú be rendezésről van szó.

Feliratozó és TBC

Maradjunk még egy picit a FOR-A cégnél. Korábban írtunk a VTW-222S típusú feliratozóról. A cikkben hangsúlyoztuk, hogy a szolgáltatásaihoz képest olcsó berendezésről van szó. Lehet, hogy az asztal két oldalán (vevő-eladó) másképpen értelmezik az olcsó szót, mindenesetre több érdeklődő sokallta a 259 000 Ft-os bruttó árat.

Am álljon itt egy másik gép, a VTW 120, mely ugyanúgy használható S-VHS gépekhez is és előzőnél olcsóbb.

Jellemzők: - 4 karakterméret

- 8 szín karakterenként
- horizontális-vertikális pozicionálás
- karakter inzerfunkció
- karakterforma: 5 x 7-es pont mátrix

A készülék kezelhetőségét megkönnyíti az ügyesen kialakított írógépporma.

Mint ahogy bízunk benne, a korábban ismertett I.DEN IVT-7P típusú digital TBC nagy sikernek örvend. Most szeretnénk bemutatni a legnagyobb testvérét, az IVT-9 SP(M) típusú készüléket.

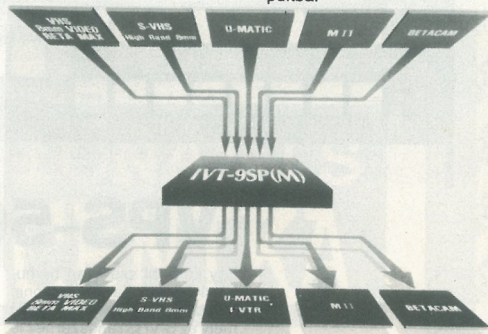
A készülék prospektusa szerint Multi-Format berende-

zésről van szó, így többféle videórendszerhez használható (VHS, Betacam, 8 mm, S-VHS, U-Matic, Betacam, M-II).

A jellemzők magukért beszélnek:

- 4:2:2-es sampling
- teljes képpemória
- 5,5 MHz-es sávszélesség
- dinamikus tracking (+3 -1 mp)
- teljes képporigálás
- drop out kompenzálás
- ACC
- szín- és viláosságajz-szűrés
- mintavételezési frekvencia: Y = 13,5 MHz
- C = 6,75 MHz
- DUB input/output

A TBC-hez tartozik egy TR-9 típusú remote controller, mely megkönnyíti a kezelését, hisz beépíthető közvetlenül a pultba.

**Játsszon velünk!
Nyerjen velünk!**

video

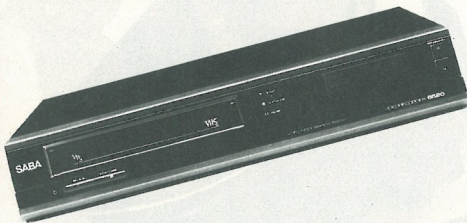
és a magazin

VICO

közös, negyedéves játékán!

Múlt havi, mostani és következő számunk 27. oldalán összesen 13+1 kérdést talál. Amennyiben helyesen válaszol a kérdésekre és szerencséje van, ön lehet a főnyeremény, egy SABA 6520 E típusú képmagnó!

SABA 6520 E típusú képmagnó!

Ezenkívül a legtöbb találatot elérő játékosok között kisorsoljuk a VICO ajándékait, összesen 150 ezer forint értékben:

20 műsoros kazettát a VICO nyári filmjúdonságával,
10 2 x 1,60 méteres óriás filmposzter,
20 A/1-es méretű filmplakátot,
valamint
100 VICO téskát.

Az oldal alján lévő szelvény rubrikáiba írhatja be a helyesnek tartott választ 1, X vagy 2 jelöléssel, a totó szabályainak megfelelően. A múlt havi öt kérdést most, a II. fordulóban újabb öt követi, majd következő számunkban a záró három plusz egy. Ha játszani kíván, töltse ki a szelvényeket, s a három szelvényt kivágva, levelezőlapra felragasztva vagy a szelvényeket borítékba helyezve küldje be *egyszerre* szerkesztőségünk címére: Budapest, 1398 Pf. 598. A borítékra vagy levelezőlapra írja rá: 13+1 játék!

A Video Magazin előző száma korlátozott példányban még megvásárolható szerkesztőségünkben (Budapest XIII., Frangepán u. 50-56. fszt. 11-es szoba), következő számunk pedig várhatóan július 20-a és 23-a között jelenik meg.

Beküldési határidő: 1990. augusztus 8.

Kérjük, a szelvényeket ne havonta külön-külön, hanem egyszerre küldje el, mert csak akkor tud részt venni a játékban! (A sikeres megfejtésekhez segítséget nyújthatnak a VICO-filmek, illetve a Video Magazin korábbi számai.)

13+1

II. forduló

6. Kik jelenleg a Pathé-Cannon cég tulajdonosai?

- 1 Florio Fiorini, Giancarlo Paretti
X Menahem Golan, Yoram Globus
2 Dino di Laurentiis, Samuel Goldwin

7. Melyik műsoros videókazettán is látható filmből való a mellékelt felvétel?

- 1 Merénylet
X Bosszúvagy 3.
2 Murphy törvénye

8. Mikor mutatták be Charles Bronson főszereplésével a Bosszúvagy (Death Wish) című film első részét?

- 1 1974-ben
X 1978-ban
2 1982-ben

9. Melyik filmjét forgatta nemrégiben Magyarországon Arnold Schwarzenegger?

- 1 Vörös Szonja
X Vörös zsaru
2 Terminator II.

10. Melyik tudományos-fantasztikus film különs szereplője egy rózsaszínű kő, valamint egy főhőssé előlépő történelemtanár?

- 1 Űrvadász
X Az ifjú Einstein
2 Gor (Szökés)

13+1

2. FORDULÓ

6.	7.	8.	9.	10.

Vigyázat!

Változik a kor, változnak a hamisítási szokások is. Míg néhány évvel ezelőtt még a Sony audiokazetta lekoppintása volt az igazi üzlet, addig ma már minden e „szakmában” utazó inkább a videóra specializálja magát. Az elmúlt évben a hazai piac sem maradt ki a szórásból. Szerencsére – úgy tűnik – nagyobb tételű hamisítványok egyelőre nincsenek az országban.

A történet úgy kezdődött – világosítja fel magazinunkat Jasiczky János, a Kermi híradástechnikai osztályának vezetője –, hogy a Csemege Kereskedelmi Vállalat vizsgálatra beküldte az általa olcsón beszerzett TDK HS E-180-as típusú videokazettát, mert az gyanúsan silány minőségűnek bizonyult. Miután különféle paraméterek alapján elvégezték a Kermi szakemberei a valódi és a beküldött darab összehasonlítását, nyilvánvalóvá vált: csalás áldozata lett a cég, ami nem csoda, hiszen a két kazetta doboza megszólalásig hasonlít egymáshoz.

Am alighogy kibontja a póru jár vásárló a szalagot, szembeötölő különbségeket fedezhet fel (feltéve, hogy van egy valódi TDK-kazettája is). A feliratozás eltéréseiből már következtetni lehet a csalásra. Jóllehet gyakran előfordul, hogy egyazon cég

1. kép: az eredeti „HS” kezdetű fehér felirat van, kívülről csak ez látható

2. kép: az eredeti (bal oldali) a szalaggal érintkező görgő felülete nem okozhat semmilyen sérülést

más és más országokban gyártatja le kazettáinak burkolólapját, ám akkora különbségek mégsem lehetnek, mint amilyen például a vizsgált kazettákon látható.

A valódin például éppúgy, mint a hamison, megtalálható egy téglalap alakú beütés, melyben viszont az előbbinél ott szerepel a VHS betűnyomat, míg az utóbbinál ez jö

egy centivel a téglalapon kívülre esik. A kazetta felső szélén található típusfeliratkozás is eltérő technikával készült; egyikén fehér rányomással, másikon bemélyített – a kazettaalap fekete színével egyező – kivitelben. **(1. kép)**

Mindezek a jellemzők olykor félrevezetők is lehetnek, hiszen időnként a gyár maga is módosít valamit a külső formán, ám – amint ezt a szakemberektől megtudtuk – azonos típusú kazettánál leg-

Hamisítvány!

3. kép: az eredeti (bal oldali) műanyag leszorító kicsik, jó kidolgozásuk

feljebb kisebb változtatásokra kerülhet sor. De még a laikus is biztos lehet abban, hogy hamisítvánnyal áll szemben akkor, ha felnyitja a fedlapot. A szalagtovábbító görgő szabad szemmel láthatóan durva másolat, nem is beszélve arról, hogy míg a valódi körkörös – tehát megszakítás nélkül – képzett felületet mutat, addig az illesztésnél itt legalább fél milliméteres hasadék tátong. Ennél fogva igen gyakoriak a szalagtovábbítási panaszok a hamisítványnál. **(2. kép)**

Tüzetesebb otthoni vizsgálódás azt is bizonyíthatja, hogy az órsókat leszorító laprugó ereje messze elmarad a valódiétól. **(3. kép)**

A csévélést leállító műanyag mechanika lötyög, így a stopgomb lenyomása után az órsó még kissé továbbfordul, a szalag pedig begyűrődik. Ez idővel a videófej ron-

gálódásához vezethet. A javítás több ezer forintba kerülhet. **(4. kép)**

Műszerek nélkül is kimutathatók eltérések a kazetta elektroakusztikai jellemzőinek vizsgálatakor. Ezért még a műsorról be nem játszott szalagnál érdemes ellenőrizni az audio- és video zajszintet. Jól látható és hallható jelingadozások esetén már joggal feltételezhetjük, hogy nem valódi darabbal állunk szemben. A rossz minőségre utaló fluxusváltozás (felvillanó sorok) mellett gyakori a drop-out, azaz a jelkésés is. Ilyenkor egy vagy két sor egyszerűen eltűnik, nem jelenik meg a képernyőn. Míg a jó kazettáknál ez az érték a percenkénti 10-15 között van, addig a hamis TDK-nál fölmeleg 30-50-re is.

Miként lehet elkerülni azt, hogy mi is áldozataivá váljunk a zugkazettagyártók üzelmeknek? Elsősorban úgy, hogy csak olyan üzletekben vásároljunk, ahol biztosított a rendszeres minőségellenőrzés. Sokan úgy érzik, ha Nyugaton vagy akár a pesti utcákon olcsó videókazettát vásárolnak, kitűnő üzletet csinálnak. Pedig leggyakrabban ezen az úton kerülnek be a hamisítványok. Kevesen tudják, hogy még a bizományi felvásárlásnál sincs Kermi-ellenőrzés, tehát még ebben az esetben sem lehet százszázalékos biztonságra számítani. Persze előfordulhat, hogy még a nagykereskedelemben is be-becsúszik hamisított kazettákat tartalmazó szállítmány. Ekkor viszont az elárúsító céget terheli a felelősség, s a vásárlót ért kárt teljes mértékben köteles megtéríteni.

D. J.

4. kép: az eredeti (bal oldali) az órsó magja 6 lapú, a másolaté csak 2 lapú

Itt vannak az új jogszabályok!

Múlt hónapban a videózást is érintő jogszabályi változásokat összefoglaló írásunkban már beszámoltunk: a kormány a jogszabálycsökkentő program keretében hatálytalanította az egyes kulturális tevékenységek folytatásáról szóló minisztertanácsi rendeletet.

Am végeredményben nem csupán hatályon kívül helyezés történt: az új, öt szakaszból álló jogszabály nagyjából azonos tartalmú az előzővel, vagyis érdemi rendelkezéseket is tartalmaz! A rendelet értelmében 1990. április 1-jétől jogi személy, magánszemély vagy magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező társasága (például gmk) külön engedély nélkül végezhet videóműsor-gyártást, -sokszorosítást és -kiadást, valamint nyilvános videóvetítést vagy moziüzemeltetést tevékenységet.

E rendelkezés – hasonlóan a külkereskedelmi jog megszerzéséhez – a felsorolt tevékenységtípusokra „mindössze” a bejelentés kötelezettségét írja elő, amennyiben a tevékenység üzletszerű, tehát haszonszerzésre irányul. Nem szükséges viszont bejelentés, ha a rendeletben meghatározott tevékenységeket

alkalomszerűen végzik. Az alkalomszerűség évi két-három esetet feltételez, bár ezt a jogszabály konkrétan sehol nem rögzíti.

A második szakasz szerint nem tartozik a rendelet hatálya alá, ha a Magyar Rádió és a Magyar Televízió folytatja a felsorolt tevékenységeket, illetve ha családi, társadalmi rendezvényekkel kapcsolatos, szolgálatlás jellegű a videó-előállítás és -sokszorosítás. A gond csak az, hogy mindezt már a hatálytalanított – egyébként 1986-ból származó – jogszabály is szóról szóra kimondta, arról viszont sem akkor, sem most nem szól a fáma, hogy a kivételzett esetekre milyen jogszabályok vonatkoznak. Mindezt azért lenne hasznos megelőbb tisztázni, mert ma már az esküvői videósok sincsenek kevesen, de a másik privilegizált körnek (MR, MTV) is hamarosan versenytársakkal kell szembenéznie a frekvenciagazdálkodási moratórium feladása után.

A rendelet harmadik szakasza intézkedik a bejelentési kötelezettség módjáról. Ezek szerint a tevékenységet végzőnek a bejelentést videófelvétel-gyártás, -sokszorosítás és -kiadás esetén a Művelődési Minisztériumhoz,

míg nyilvános videóvetítés és moziüzemeltetés esetén a helyi tanács végrehajtó bizottsága művelődési szakigazgatási szervezethez kell megtenni a külön jogszabály szerinti nyilvántartásba vételtől számított 15 napon belül. Magyarán a bejelentést megelőzően egy nyilvántartásba vétel, amiről csak annyit tudni, hogy arra a jogalkotók örök kiskapuja, egy „külön jogszabály” vonatkozik. (Úgy látszik, ez a magyar dereguláció magyar útja: úgy helyezzünk hatályon kívül egy jogszabályt, hogy rögtön számos újnak a lehetőségét teremtik meg.) Tehát összegezzük csak: a hatóság nyilvántartásba veszi (külön jogszabály szerint), ezután a kérelmező 15 napon belül bejelentéssel él, majd – 3. szakasz 2. bekezdés – az „emittelt” szerv a bejelentésről a bejelentőnek igazolást ad.

A figyelmes jogszabály a bejelentés tartalmát is akkurátusan meghatározza (4. szakasz).

– a tevékenységet végző szervezet neve, székhelye vagy címe, – a tevékenység pontos megjelölése,

– a törvényességi felügyelet ellátó szerv megjelölése

Mindezek után nem világos,

miben hozott lényegesen újat, mennyiben jelent változást, egyszerűsödést a jogszabály-módosítást. Természetesen nem vitatható, hogy bizonyos szakmai kontrollra, hatósági felügyeletre változtatlanul – a jogállamiság és a piacgazdaság feltételei között is – szükség van, ám ennek nem lehet útja az agyonszabályozás, a jogi nihilizmus. A rendeltetést helyett meg lehetne teremteni a videógyártás, -kiadás, -terjesztés szakmai fórumait, amire ráépülhetne egyfajta ellenőrző és egyeztető feladatkör. A jelenleg tapasztalható információblokkáddal szemben egy ilyen laza szerveződés a hírek, információk, tapasztalatok szabadabb cseréjét is elősegítené.

Áprilisban zajlott Nyíregyházán a IV. magyar videószele, ahol megrendezték a hazai műsorosvideóképzés-forgalmazók konferenciáját is. A fentebb változó problémák ott is felszínre kerültek, és nyilvánvalóvá vált, hogy előrelépés csak a kérdésben érintett valamennyi magán- és állami cég együttműködésével, szakmai összefogásával lehetséges.

Kiss Zoltán

Duna Film: mozifilmek kazettán is

Alig egy éve, hogy a Rain Man bemutatásával megkezdte filmforgalmazói tevékenységét a Duna Film. Az amerikai-magyar illetőségű cég mögött nem kisebb kapcsolat állt, mint a UIP-é (United International Pictures), amelyet három hollywoodi óriás, az MGM UA, a Paramount és az Universal hozott létre filmjei forgalmazására. A Duna Film már indulásakor jelezte, hogy a videóforgalmazásba is be kíván szállni – nos, hosszú tárgyalások eredményeként ennek most elérkezett az ideje. Amerikai partnerüket korábbi kapcsolataik révén sikerült megtalálniuk, amely hasonlóan nagy cég, mint a UIP: a nemzetközi videópiacnak mintegy 38-40 százalékát mondhatja magáénak. Ez a forrás azt is lehetővé teszi, hogy a bőséges kínálatból válogatni is lehessen és a

Duna Film mindig folyamatosan kínálattal rendelkezzen – ezt szolgálták a hosszas tárgyalások is.

A cég megítélése szerint ugyanis ma, Magyarországon kissé kaotikus állapotokat jellemzik a videópiacot. A Duna Film szándékai szerint olyan kondíciókkal kíván előállni, amelyek a nemzetközi irányzatoknak megfelelő átrendeződést eredményezhetnének, s hosszabb távú érdekeltiségre építenének. Az átlagosnál jobb minőséget olcsóbban és lehetőleg folyamatosan szeretnének kínálni. Megpróbálnak olyan üzletet kínálni a kölcsönzőknek, hogy azok jelentőségét lássák a beruházásnak, és lemondva a rövid távú „kalandor” profitról, inkább a hosszú távon tervezhető biztos, bár alacsonyabb nyereséget választják.

Kazettáikat május óta

terjesztik – egy-egy 4000-4300 forintért kerül a kölcsönzőbe. Kínálják videón a mozikban bemutatott filmjeik nagyobb részét (*Krokodil Dundee; Shirley Valentine; Vissza a jövőbe*) de a későbbiekben különböző sorozatokat is forgalmaznának majd: így a *Beverly Hills-i zsaru*-, az *Indiana Jones*-, a *Vissza a jövőbe*-

vagy a *Startrack*-sorozatot, továbbá induló filmjeik között ott találhatók olyan filmek is, mint a *Végzetes vonzerő*, az *Éjszakai rohanás*, az *Ikre*, a *Cápa I.*, a *Keresztapa*, a *Krokodil Dundee II.*, az *ET* és – habkét a történet – néhány Hitchcock-film is.

T. T.

A profi

Papp Laci meccsei videón

A boksz szerelmeseinek ajándékot nyújt át Papp Laci: profi-ökölvívőmeccseinek csaknem kétórás videókézzétjét. Papp Laci 1957 és 1964 között 29 profimeccset vívott, s a magyar közönség ebből eddig mindössze egyet (a dán Christensen ellenit) láthatott. A Számkép K-szövetkezet gondozta kezettán most további nyolc mérkőzéséből láthatunk részleteket, illetve a George Aldridge elleni 15 menetes meccset teljes egészében.

A kezettán nem akar másról szólni, mint ami egyébként is látható: bokszról. Fűzessy Zoltán (maga is volt ökölvívő, szakújságíró) és Papp Laci ülnék a stúdióban, és kommentálják a látottakat. Semmi politikai kikacsintás, semmi korlemzés (miért is tiltották meg Papp Lacinak 1964-ben profipályafutásának folytatását), semmi fölösleges sallang. Csak ökölvívás, még hozzá nem akármilyen szinten.

Az első felvétel, amit láthatunk, 1958-ban készült, Papp

negyedik profi meccset örökíti meg, az osztrák Hugo Küler ellen. Ezt a 6. menetben kiütéssel nyeri meg a magyar ökölöző. Miként szintén kiütéssel nyeri a kezettán következő, valójában kilencedik mérkőzését, Bill Tate ellen. 1962-ben került sor a mérkőzés Ralph „Tiger” Jonesszal, aki a korábbiakban négy világbajnokot vert meg. Papp Laci szerint ez volt élete legnehezebb meccse. Döntetlen lett. Aztán veri a már említett Christensent, Aldridge-ot, (döntő főlény a 15., utolsó menetben), Randy Sandyt, a spanyol extorreadór Louis Folledet (kiütéssel), végül huszonkilencedik mérkőzésén Mick Leahyt. Ez utóbbi győzelme után Papp Laci nem csupán a nyugatnémet ökölvívószaklap, a Ring Magazin „ökölvívója”, hanem a világranglista 2. helyére kerül. Európa-bajnok már volt korábban (1961-ben a Peter Müller elleni meccs után, majd 1962-ben Christensen ellen), ilyen előkelő helyen azonban még sohasem állt. A világranglista éllovasa, Dick Tiger nyilatkoz-

ta akkoriban, hogy számára Papp Laci lehet a következő ellenfél. Erre azonban sajnos már nem kerülhetett sor. Papp Laci többet nem profiszkodhatott, ütévelét bevonták, karrierje megszakadt.

A ma nézője pedig csodálkozik. Először azon, hogy milyen volt a profi ökölvívás negyedszázaddal ezelőtt. Csodálattal nézi a „kis embert”, aki szinte minden ellenfelénél egy fejjel alacsonyabb, és mégis rendíthetetlenül áll a lábán. Csodálkozik, hogy a „kis magyarról” szinte lepe-regnek az ütések. Aztán lehet tanulni tőle (de ellenfeleitől is) sportszerűséget. Csodálkozhatunk azon is, hogy a korszak sportpolitikája számára miért volt (lett?) „megemészthetetlen falat” Papp Laci? Miként nem lehetett felismerni, hogy Magyarország számára Papp Laci profipályafutása csak jó lehet? Akad a kezettán egy pontja, ahol Fűzessy Zoltán válaszolni próbál erre a kérdésre: azért nem lehetett mutatni profimeccset, s azért kellett letiltani Papp Lacit, mert Magyar-

országon mindenféle hamis legendák kapcsolódtak a profisporthoz, ezen belül az ökölvíváshoz. A filmek ékesen bizonyították volna, szó sincs arról, hogy a profizmus egyenlő lenne az erőszakkal, sőt ellenkezőleg. Papp Laci meccsei egyértelműen bizonyítják, hogy a lehető legsportszerűbbek, már-már barátiak voltak ezek a mérkőzések.

A Papp Laci profimeccseiről megjelent kezettán bizvást ajánlható mindenkinek, aki sportszerűen, szakértőként óhajítja tanulmányozni Papp Laci stílusát és egyáltalán: érdeklő az ökölvívás. Fűzessy Zoltán értő kommentálásában a különféle támadási és védekezési variációk tárházát is megismerhetjük. Papp Laci viszonylag keveset beszél a kezettán, de beszéde helyett ott vannak remekbe szabott mérkőzése és parádés győzelmei.

Csizmadia Ervin

Videoberendezések javítása,
áthangolása, színes televíziók
áthangolása, valamint Hi-Fi
berendezések áthangolása és
javítása.

VIII., József krt. 38.
Tel.: 114-1216

Hazai és külföldi garanciális és
készpénzes fekete-fehér és színes
televíziók javítása,
videomagnetofonok áthangolása.

XV., Frankovics M. u. 57-63.
Tel.: 163-5225
Nyugati készülékek szervize:
Video- és Hi-Fi berendezések
javítása, áthangolása.
VI., Lenin krt. 94.
Tel.: 131-1129

Szervizeink
CSÜTÖRTÖKÖN 20 ÓRÁIG
tartanak nyitva.

**Semmi kétség!
A Rávisz
a segítség!**

RAVISZ
SZOLGÁLTATÓ
KISSZÖVETKEZET

INFORMATÉKA KFT.

1067 Lenin krt. 85.
Tel.: 132-2562, 131-1986 Telex: 2701 ITKFT-A

Videotechnikai ajánlatunk

SONY 8 mm RENDSZER

Sony CCD-V 200 PRO camcorder	189 000
EV-S 402 Videorecorder (editing) VHS	120 000
SLV-402 Videorecorder (editing)	59 200
RME-100 editing controller	20 800
XV-T 500 digital superimposer	56 000
XV-T 600 digital computer (scanner)	80 000
XV-T 550 Titeligenerator	80 000

JVC

GF S 1000 HE S-VHS-HIFI camcorder	224 000
GR-S 77 E S-VHS-C camcorder	180 000
GR-S 707 E S-VHS-C HIFI camcorder	200 000
GR-A 1 E VHS-C camcorder	90 000
GR-A 80 E VHS-C camcorder	111 920
HR-S5000 EG S-VHS HIFI videorecorder	117 600

PANASONIC

M7-VHS camcorder	126 720
MC-30-HIFI-VHS-C camcorder	136 000
M 10-VHS-HIFI camcorder	145 600
MS-1 S-VHS camcorder	178-240
FS-100 S-VHS HIFI videorecorder	134 400
VW-EC 300E editing controller	44 800
Feliratózók, táskák, mixerek stb.	

HIFI berendezések forintért megrendelhetők (használt vagy új).
Rövid szállítási határidő. A fenti árak áfát nem tartalmaznak.

EGYÉNI ASTRA MŰHOLDVEVŐ

- sztereó, távirányító,
- 16 szabadon programozható memória,
- 6 független hangcsatorna programonként,
- többnyelvű adásnál választási lehetőség,
- műholdas rádióadás Hi-Fi vétele,
- 1990 őszétől 32 programlehetőség

VESSZÜK A JELET...

INTENZÍV
MIKROSÁT

INTENZÍV-MIKROSÁT

133-99-96

1094 Budapest Viola u. 50

NE MARADJON LE A JELRŐL!

- AM-MIKRO mérés, szerelés
- a Széchenyi-hegyről sugárzott mikrohullámú adások vétele Budapest területén,
- 5 program / SUPER, EUROSPORT, MTV, TV5, ORF 1 /
- egyszerű műszaki megoldás közösségi vétel esetén is.

SIKERLISTA

VICO

1. **Lezárolás** (amerikai akciófilm)
2. **Rémálom az Elm utcában** (amerikai horrorfilm)
3. **GOR** (amerikai sci-fi)
4. **Sextette** (amerikai vígjáték)
5. **A kollégium rejtélye** (amerikai horrorfilm)
6. **Rajzfilmek gyerekeknek 6.** (Walt Disney-összeállítás)
7. **Dühögő majom** (amerikai horrorfilm)
8. **Dracula** (amerikai horrorfilm)
9. **Rajzfilmek gyerekeknek 4.** (Walt Disney-összeállítás)
10. **Ópusztító tűz** (amerikai játékfilm)
11. **Boleró** (amerikai szexfilm)
12. **Támadók a Marsról** (amerikai sci-fi)
13. **Féltékenység** (amerikai játékfilm)
14. **Dempsey** (amerikai játékfilm)
15. **Rajzfilmek gyerekeknek 5.** (Walt Disney-összeállítás)
16. **GOR 2. A szökés** (amerikai sci-fi)
17. **Gyilkos a toronyházban** (amerikai krimi)
18. **Vörös Szonja** (amerikai kalandfilm)
19. **Hentesbárd** (amerikai horrorfilm)
20. **Szakaszvezető** (amerikai háborús film)

MOKÉP

1. **A massa** (amerikai horror)
2. **Szellemirtók I.** (amerikai vígjáték)
3. **Karate kölyök I.** (amerikai kalandfilm)
4. **Casino 007** (angol képmaróda)
5. **Karate kölyök II.** (amerikai kalandfilm)
6. **Különben dühbe jövünk** (olasz vígjáték)
7. **Kaktusz Jack** (amerikai westernparódia)
8. **Londoni felfogató** (angol thriller)
9. **Szuperhokások** (olasz vígjáték)
10. **Az ördöklés terme** (angol krimi)
11. **Rémület** (angol thriller)
12. **Vágyakozás egy vampírrért** (angol horror)
13. **Vaskereszt** (angol háborús kalandfilm)
14. **Rémecskék** (amerikai sci-fi)
15. **A vad** (amerikai dráma)
16. **A kis vágybűtő** (francia játékfilm)
17. **A hívők** (amerikai lélektani horror)
18. **Suepirla** (Sóhajok) (olasz horror)
19. **Az Aranygyapjú legendája** (amerikai kalandfilm)
20. **Moszkva a Hudson partján** (amerikai vígjáték)

TELEVIDEO

1. **Frakk** (magyar rajzfilmsorozat)
2. **La Fontaine meséi** (magyar rajzfilmsorozat)
3. **Jacoby Viktor: Sibyll** (magyar operettfilm)
4. **Gracia** (zenés kondicionáló torna)
5. **Jacoby Viktor: Leányvásár** (magyar operettfilm)
6. **Latabár Kálmán** (Szinészmuzeum sorozat)
7. **Kabos Gyula** (Szinészmuzeum sorozat)
8. **Forradalm előben** (film a romániai eseményekről)
9. **Tizenkét hónap az erdőn** (magyar természetfilm)
10. **A tenger II.** (magyar búvárfilm-sorozat)

HUNGAROVIDEÓ

1. **Harc az Endor-bolygóért** (amerikai fantasztikus film)
2. **Meghalni a szerelemért** (amerikai romantikus film)
3. **Sherlock és én** (amerikai filmvígjáték)
4. **A tések** (amerikai horrorkomédia)
5. **Rózaszín párdúc** (amerikai rajzfilm)
6. **Hamikák** (amerikai horrorkomédia)
7. **A merénylet órája** (amerikai bűnügyi film)
8. **A szavannák kuttyája** (amerikai kalandfilm)
9. **Komplett Beatles** (amerikai zenés film)
10. **Kisgyúr** (amerikai rajzfilm)

INTERVIDEO

1. **A VIEW TO A KILL** (Halálvágta) (angol akciófilm Roger Moore-ról, Tanya Robertssal, Grace Jonessal)
2. **KILLER ELITE** (Szupergyilkosok) (amerikai akciófilm James Caannal, Robert Duval-lal, Arthur Hill-lel)
3. **CRIME BUSTERS** (Bűnvadászok) (amerikai filmvígjáték Bud Spencerrel, Terence Hill-lel)
4. **A BRIDGE TOO FAR** (A híd túl messze van) (angol háborús film Dirk Bogarde-dal, James Caannal, Michael Caine-nel, Sean Conneryvel, Gene Hackmannal, Laurence Olivierrel, Ryan O'Neallal, Liv Ullmannal, Maximilian Schell-lel, Arthur Hill-lel)
5. **BOURNE IDENTITY** (A Bourne rejtély) (amerikai krimi Richard Chamberlainnal, Jaclyn Smith-szel)
6. **THE GREAT ESCAPE** (A nagy menekülés) (amerikai történelmi kalandfilm Steve McQueenel, James Garnerrel, Richard Attenborough-val, Charles Bronsonnal)
7. **OCTOPUSSY** (Polipka) (angol akciófilm Roger Moore-ról, Maud Adamssal, Kabir Bedivel)
8. **RAIN MAN** (Esember) (amerikai filmdráma Dustin Hoffmannal, Tom Cruise-zal)
9. **SHE'S MARKED FOR MURDER** (Az ártatlan áldozat) (amerikai krimi Stefanie Powersszel, Lloyd Bridgesszel)
10. **SPHINX** (Szfínx) (amerikai kalandfilm John Gielguddal, Lesley-Anne Downnal)
11. **EXODUS** (amerikai filmdráma) (Paul Neumannel, Eva-Marie Sainttel, Peter Lawforddal, John Derekkel)
12. **BUGS BUNNY** (ROAD RUNNER MOVIE) (Tapsi Hapsi és a Gyalogkakukok) (amerikai rajzfilm)
13. **PRINCE OF THE CITY** (A város hercege) (amerikai krimi Treat Williams-szel, Don Billellet)
14. **GO FOR IT** (Nyomás utána) (olasz filmvígjáték Terence Hill-lel, Bud Spencerrel)
15. **HOT TO TROT** (Örült vágta) (amerikai filmvígjáték Bob Goldthwaittal, Virginia Madsennal)
16. **THE MAN WITH TWO BRAINS** (Agiban nagy) (amerikai filmvígjáték Steve Martinnal, Kathleen Turnerrel)
17. **NIGHT MOVES** (Éjszakai lépések) (amerikai krimi Gene Hackmannel, Jennifer Warrennal, Melanie Griffith-szel)
18. **SEMI – THOUGH** (Majdnem futball) (amerikai filmvígjáték Burt Reynoldsszal, Kris Kristofferssonnal)
19. **HOT POTATO** (Kényes ügy) (amerikai karate-akciófilm Jim Kellyvel, George Memmolival)
20. **PURPLE HEARTS** (Kittüntetettek) (amerikai háborús dráma Ken Wahlal, Cheryl Ladd-dal)

FÉNYPONT CENTER (PÉCS)

	Kölcsönzési db
1. A szakasz (amerikai kommandós akciófilm)	121
2. Vörös Szonja (amerikai sci-fi)	119
3. Dühögő majom (amerikai horror)	116
4. Néma düh (amerikai akciófilm)	104
5. Úrvadász (amerikai sci-fi)	100
6. GOR I. (amerikai sci-fi)	88
7. Esőember (amerikai dráma)	87
8. Pornoszár volt énegyesége (magyar szexfilm)	85
9. Remo (amerikai akciófilm)	84
10. Szakaszvezető (amerikai kommandós-akciófilm)	83
11. USA Invázió (amerikai akciófilm)	81
12. Kazes banda (amerikai akciófilm)	80
13. Murphy lörvénye (amerikai krimi)	74
14. Aladdin (amerikai-olasz vígjáték)	74
15. Gyilkos a toronyházban (amerikai akciófilm)	68
16. Delta kommandó (amerikai kommandós akciófilm)	68
17. Merénylet (amerikai akciófilm)	67
18. A 10-es különítmény (amerikai háborús akciófilm)	65
19. Bosszúvágó 3. (amerikai akciófilm)	63
20. GOR II. (amerikai sci-fi)	63

zajt és rossz átvitel eredményez. De ennek a fordítottja is igaz: a VHS videóban

S-VHS anyagot használni nem célszerű, mivel a kétszer, háromszor drágább anyag nem hozza meg a várt minőségi javulást. Az NSZK piacán a normál méretű

E számunkban elsősorban a legújabb technikák, a különböző rögzítési eljárások élveznek előnyt. Nem szorulnak háttérbe a videózás „nyersanyagai”, a szalagok sem, mert – mint a tesztből is kiderült – a szuper minőségű rögzítéshez szuper anyagok is kellenek. Különben esik a bontás, felerősödik a zaj, és a finom részleteknél drop-out hatások keletkeznek. Az új szalagoknál a nagy szemcsefinomság mellett új gyártási eljárásokat vezettek be, amelyek célja a felső határfrekvenciák kitolása. Ezzel együtt előfordulhatnak gyártási szórások, ami gondolkodóba ejtheti a különböző teszt-újságok táblázatait összehasonlító olvasót. E rovatunk alapjául a stuttgarti „Video” című lap szolgál.

Lapunk más helyen szövegeztünk arról, hogy ha normál becsapjuk az S-VHS videót, ez

VHS-HIFI ÉS PRO KAZETTÁK

Helyezés	Típus	Hossz	Ára/DM	Kép	Hang	Felhasználat	Drop-out	Összesen	A magazin minősítése
1.	Panasonic S-VHS	SE-180	34	38	18	30	9	95	kiváló
2.	Scotch S-VHS	SE-180	36	38	18	30	9	92	nagyon jó
3.	TDK HDX-Pro	E-180	29	36	18	29	7	91	nagyon jó
4.	Maxell RX Pro	E-180	29	35	17	29	10	89	nagyon jó
5.	Fuji SXG Pro	E-180	27	37	16	29	7	89	nagyon jó
6.	Fuji SHG Hifi	E-180	16	32	16	28	9	85	nagyon jó
8.	JVC Super Pro	E-180	20	35	16	27	7	85	nagyon jó
8.	Hitachi HF	E-180	18	31	18	27	7	85	nagyon jó
8.	Kodak Hifi	E-180	15	33	16	26	9	84	nagyon jó
8.	Scotch EXG Hifi	E-180	19	33	17	26	9	84	nagyon jó
8.	TDK HD	E-180	18	32	17	26	9	84	nagyon jó
12.	Sony UHG Hifi	E-180	14	33	15	26	8	84	nagyon jó
12.	BASF Hifi SHG	E-180	17	31	17	26	7	83	nagyon jó
14.	Kodak XHG	E-180	18	32	17	26	9	82	nagyon jó
14.	Maxell HGX Gold Hifi	E-180	15	33	16	26	8	82	nagyon jó
16.	Agfa HGX Hifi	E-180	14	33	15	26	8	82	nagyon jó
16.	Kodak Eastman Pro	E-180	17	31	17	26	7	82	nagyon jó
16.	Philips EHG Hifi	E-180	18	29	16	27	9	82	nagyon jó
19.	JVC SHF Hifi	E-180	32	30	16	26	8	82	nagyon jó
19.	Scotch EXG Pro	E-180	17	29	16	25	9	80	nagyon jó
21.	Raks HG Hifi	E-180	21	31	16	26	9	80	nagyon jó
22.	PDM SHG Hifi	E-180	20	31	16	24	8	80	nagyon jó
23.	Konica Super Hifi	E-180	13	31	16	24	8	79	jó
24.	Magna HGS	E-180	13	29	16	24	8	79	jó
25.	Panasonic SHF Hifi	E-180	20	27	16	22	8	77	jó
25.	SKC Super Pro	E-180	11	27	15	21	9	75	jó
27.	Goldstar SHG Hifi	E-180	15	26	15	21	8	72	jó
		E-180	15	26	15	22	7	70	jó
		E-180	15	24	14	14	7	59	jó

VHS HIGH-GRADE KAZETTÁK

Helyezés	Típus	Hossz	Ára/DM	Kép	Hang	Felhasználat	Drop-out	Összesen	A magazin minősítése
1.	TDK NEW EHG	E-180	13	35	18	29	8	90	nagyon jó
2.	Fuji SHG	E-180	13	34	16	29	9	80	nagyon jó
3.	JVC SHG	E-180	14	34	17	28	6	85	nagyon jó
4.	Sony HG	E-180	15	33	15	28	6	85	nagyon jó
4.	Agfa HG	E-180	15	29	16	27	8	83	nagyon jó
5.	Magna HG	E-180	9	29	16	27	8	80	nagyon jó
7.	Maxell HGX	E-180	12	28	16	26	9	80	nagyon jó
7.	Philips XHG	E-180	13	28	16	25	8	80	nagyon jó
9.	Panasonic SHG	E-180	14	29	16	24	9	77	nagyon jó
9.	Raks HG	E-180	11	28	16	22	8	77	jó
11.	Konica SHG	E-180	13	28	16	23	8	75	jó
13.	SKC SHG	E-180	10	27	15	24	7	73	jó
14.	BASF SHG	E-180	12	27	15	24	7	73	jó
14.	Kodak Eastman HG	E-180	28	26	14	22	7	73	jó
15.	Goldstar XG	E-180	7	25	14	22	7	70	jó
16.	Goldstar EHG	E-180	9	24	13	17	5	69	jó
16.	Samsung Extra HG	E-180	9	22	14	19	5	60	közepes
		E-180	9	24	13	17	6	60	közepes

VHS STANDARD KAZETTÁK

Helyezés	Típus	Hossz	Ára/DM	Kép	Hang	Felhasználat	Drop-out	Összesen	A magazin minősítése
1.	Philips Quality Grade	E-180	11	30	17	26	9	82	nagyon jó
2.	Agfa High Color	E-180	12	28	17	26	9	80	nagyon jó

Kazetták

S-VHS kazetták között – a Panasonic és Scotch típusok mellett – megjelent a TDK XP, a FUJI PRO, a Maxell XR-S és a JVC S-VHS. Árük és minőségük alapján a legfelső osztályba tartoznak, frekvenciaátvitelük és drop-outjuk is igen jó.

Külön is érdemes szólni a kazetták tárolásáról. Nem lehet újdonság, hogy a por és az egyéb szennyeződések elkerüléséhez totkban, száraz, védett helyen kell tárolni kazettáinkat. Minden páralecsapódás vagy az eredeti felületet egyenetlenné alakító hiba a felvétel minőségének romlásához,

Hétyezes	Típus	Hossz	Ára/DM	Rep	Hang	Felzárthatóság	Drop-out	Összesen	A magazin minősítése
2.	Scotch EG Plus	E-180	11	28	17	26	9	80	nagyon jó
4.	Konica Super SR	E-180	10	28	16	23	9	76	nagyon jó
5.	TDK HS	E-180	11	27	16	23	9	75	jó
6.	Fuji HO	E-180	11	30	15	20	7	72	jó
6.	BASF Chromd. EQ	E-180	11	27	14	24	7	72	jó
8.	Sony	E-180	10	26	15	21	6	70	jó
9.	Maxell EX	E-180	12	28	14	24	7	72	jó
9.	PDM Standard HG	E-180	10	26	15	21	6	70	jó
9.	Raks Tecroma	E-180	10	25	16	18	8	69	jó
9.	SKC PG	E-180	9	25	15	24	5	69	jó
13.	Hitachi	E-180	8	24	15	20	8	69	jó
14.	JVC HR	E-180	11	26	16	16	7	69	jó
14.	Kodak	E-180	11	26	16	16	7	69	jó
16.	Panasonic	E-180	11	25	14	17	8	66	jó
16.	Goldstar	E-180	10	23	15	16	7	61	közepes
16.		E-180	10	23	15	16	7	61	közepes

VHS KAZETTÁK

Hétyezes	Típus	Hossz	Ára/DM	Rep	Hang	Felzárthatóság	Drop-out	Összesen	A magazin minősítése
1.	TDK HDX-Pro	EC-30	20	33	14	28	9	84	nagyon jó
2.	TDK ENG	EC-30	15	32	15	27	9	83	nagyon jó
3.	Fuji Super HG	EC-30	16	33	15	26	7	81	nagyon jó
4.	Kodak XHG	EC-30	20	31	13	25	8	81	nagyon jó
5.	Panasonic Super HG	EC-30	14	30	14	26	6	77	jó
6.	Maxell HGX Gold	EC-30	17	30	12	26	6	76	jó
6.	Agfa High Color	EC-30	15	30	12	25	6	74	jó
6.	Scotch EXG	EC-30	15	30	12	25	7	74	jó
10.	JVC Pro	EC-30	16	32	12	26	7	74	jó
11.	BASF Super HG	EC-30	17	28	11	24	7	74	jó
11.	Philips XHG	EC-30	16	28	11	21	10	70	jó
11.	JVC SHG	EC-30	13	27	11	20	7	66	jó
13.	JVC HG	EC-30	11	25	10	18	7	60	közepes
14.	Hitachi SE	EC-30	13	23	9	18	7	57	közepes

VIDEO-8 KAZETTA 60 PERCES JÁTÉKIDŐVEL

Hétyezes	Típus	Hossz	Ára/DM	Rep	Hang	Felzárthatóság	Drop-out	Összesen	A magazin minősítése
1.	TDK	P5-60	21	32	18	24	7	81	nagyon jó
2.	Agfa	P5-60	21	32	17	24	7	80	nagyon jó
2.	Fuji	P5-60	20	32	18	23	7	80	nagyon jó
4.	Maxell	P5-60	21	31	17	24	6	78	jó
5.	BASF	P5-60	22	30	18	24	6	78	jó
5.	Kodak	P5-60	23	30	17	22	6	75	jó
7.	Sony	P5-60	23	29	18	19	8	74	jó
8.	Scotch	P5-60	24	29	18	19	8	74	jó
		P5-60	25	28	17	18	6	69	jó

VIDEO-8 KAZETTA 90 PERCES JÁTÉKIDŐVEL

Hétyezes	Típus	Hossz	Ára/DM	Rep	Hang	Felzárthatóság	Drop-out	Összesen	A magazin minősítése
1.	TDK	P5-90	27	32	16	23	8	79	jó
2.	Fuji	P5-90	25	30	17	19	8	74	jó
3.	Sony	P5-90	29	30	17	18	9	73	jó
3.	Kodak	P5-90	29	29	17	18	8	73	jó
5.	Agfa	P5-90	30	29	16	21	7	73	jó
6.	BASF	P5-90	27	29	16	21	7	73	jó
6.	Maxell	P5-90	27	29	16	21	7	73	jó
8.	Scotch	P5-90	28	28	16	20	6	70	jó
		P5-90	32	28	16	20	6	70	jó
		P5-90	28	28	16	20	6	70	jó
		P5-90	28	28	16	18	7	69	jó

esetleg a mechanika meghibásodásához vezethet. De külön gondot jelenthet a VHS-C kazetták helyes kezelése, mert nincs a tokba építve külön aretáló szerkezet, mint a normál VHS méretnél, amely a szalag lazulását megakadályozná. Ezért ügyelni kell arra, hogy a kamkorderbe helyezéskor fezszes legyen a szalag. Végül a tárolás fontos szabálya, hogy mindig függőlegesen álljanak a kazetták. Így elkerülhető, hogy a felcsévelt szalag lecsusszon, esetleg egyidejűleg a hangvagy szinkroncsíkot is megnyomja. Az előbbi hangzavarokban, az utóbbi szinkron-, illetve azonosítási hibákban jelentkezik.

Lesz-e összeszerelő üzem?

Tavaly novemberben nyílt az Europrofil Kft. Klauzál téri szórakoztatóelektronikai boltja, mely kizárólag Sharp termékeket forgalmaz. A japán világcéggel már korábban kapcsolatba kerültek, amikor irrodaberendezéseket árusítottak.

Bár a nyugati országokban és az Egyesült Államokban nem nagyon találkozni külön márkaboltokkal, Magyarországon bevált ez az üzleti forma. Égető Imre, a Klauzál téri bolt vezetője nem panaszkodik a keresletre. Annak ellenére, hogy éppen a szórakoztatóelektronikai piacon kialakulóban a valódi verseny, az igényes vevők szívesen keresik fel a Sharp márkauzletet.

A cég gyártmányaira jellemző az a törekvés, hogy minél jobban kiszolgálják használojukat. A videó-távvezérlők például jó néhány kényelmi igényt kielégítenek. Többek között a fotelben ülve ki-, illetve betolhatja a készülék tulajdonosa a kazettát, állíthatja a képélességet. Az LCD folyadékkristályos kijelzőn lehet beállítani az órát, dátumot, majd a transzfergomb benyomásával átvihetők az adatok a készülékbe.

A Sharp, nevéből is következően, rendkívül nagy hangsúlyt helyez a képélességre. A bolt kínálatában ezt a versenyt pillanatnyilag a VCA 111-S típus vezeti. A márkaboltban általában négy-ötjafeta videó kapható, de a prospektusból bármelyik megren-

delhető. A helyszínen megvásárolható típusok 40-85 ezer forintba kerülnek, a digitális, négyfejes sztereó készülék a magasabb árkategóriába tartozik. A tehetőbbek 125 ezerért Super VHS-hez is hozzájuthatnak. Az üzletvezető szerint a Sharp kínálata árait tekintve a Sony és a Philips közt helyezkedik el.

merák jellegzetessége a CCD mellett a tizenkétszeres zoom. A kisebb teljesítményű berendezések CCD panelje 320 ezer, míg a „komolyabbaké” 420 ezer pontfelbontásra is képesek. Ezenkívül a Sharpok különböző speciális műveletekre is képesek. A VLC 670-es 130 ezerért, a Super VHS VKS 860-as 190 ezerért vehető meg. Ez utóbbi, ha

zajlott termékbeutatója az Atrium-Hyatt Szállodában egyben azt is jelzi, hogy a világcég számára nem közömbös Magyarország. A piac ugyan kicsi, de támaszpontul szolgálhat az egykori szocialista országok meghódítására.

Az Europrofil Kft. telepelyet vásárolt, és tárgyalásokat folytat az elektronikai nagyhatalommal egy összeszerelő üzem létesítéséről. Kezdetben valószínűleg kazettákat szerelnének össze, lehetőleg hazai műanyag alkatrészek beépítésével. Magától értetődően csak megfelelő minőségű elemek felhasználásával.

A videokamerákat is elsősorban megrendelésre szerzik be, de azért természetesen a boltban is mindig van belőlük néhány. A VHS-C komplett kamerák 130-175 ezerért kaphatók. A Super VHS-C kamkorder 190 ezret kóstál. Minden kamerát tartozékkal, műanyag táskával együtt ajánlanak. A Sharp ka-

nem is az amatőrök között, valószínűleg sláger lesz.

A televíziók még mindig drágák – nem is fognak. A 70 centiméter átmérőjű sztereó, teletextes, 99 csatornás S-VHS bemenetes, két scartos – külön RGB csatlakozás a videónak és a számítógépnek – készülék 95 ezer forint.

A Sharp április közepén le-

Amennyiben az üzlet létrejön, részben Sharp-tökével, Európában először Magyarországon készülhetnek Sharp kazetták, melyeket a hazai fél reményei szerint nemcsak itthon értékesíthetnének. Kedvező tapasztalatok esetén pedig nem kizárt benyolultabb termékek előállítására sem.

B. T.

SONY: A tv a népszerűbb

Kifejezetten Sony-termékre szakosodott bolt a fővárosban a konvertibilis valutáért árusító Kecskeméti utcai, és a japán terméket forintért kínáló Tolbuhin körüli üzlet. Más gyártók berendezései mellett több nagykereskedelmi vállalat, például a Centrum, Ramovill, Skála és egyéb cégek is ajánlanak Sony szórakoztatóelektronikai készülékeket.

A kiváló minőségéről ismert videók, televíziók javításáról a REX-FILM Kft. gondoskodik. A szervizen kívül lakossági szolgáltatással és egyedi megrendelésekkel is foglalkoznak. Tájékoztatásuk szerint hamarosan konszignációs raktárat létesítenek, ahol a Magyarországon forgalmazott Sony-termékek alkatrészeit beszerezhetik az érdeklődők. Az általában négy VHS típusból álló hazai videokínálatban megtalálható a High Video 8-astól a közepkategóriás SLV 402-esig mindenkinék a pénztárcájához mért készülék. Ez utóbbi 56 ezer forint, de kapható 100 ezer 800 forintért a hétéves SLV 757-es berendezés is. A hifi

külön kép- és hangadítáló videó külön-külön effektúrára is képes. Kis stúdiók, oktatási intézmények használhatják, többek között oktatófilmek elkészítéséhez, mivel lassítási és gyorsítási lehetőséget is kínál. A hazai piacon a Sony részesedése egyelőre nem éri el a tíz százalékot. Ennek az az oka, hogy a Sony alig két éve hozta ki VHS videóit, továbbá a magyar fizetőképes kereslet inkább az olcsóbb termékekre éhes. Az igényes vásárlók viszont kétségkívül kedvelik e megbízható márkát.

Ellenben a cég televíziós készülékei szélesebb körben népszerűek. A 35 centiméterestől a 74 centiméteres képsóatámerőig tart a választék. Igen kedvelt az 53 centiméteres képsóval árusított készülék 55 ezer forintért. A 68 centis teltelexes automatikus váltós, négyoldalas memóriával ellátott típus 90 ezer forint. A legtöbb hazai stúdióban egyébként – beleértve a Magyar Televíziót is – Sony tv-készülékeket használnak.

B. T.

Terjeszkedő Philips

A holland Philips cég 1989 novemberében tette be a lábát Magyarországra. A Skála-Cooppal létesített Philips Skála Budapest sikerként könyvelte el az elmúlt több mint fél évet. A mamutcég most a legigényesebb magyar videózók kegyeiért száll versenybe. Képmagnóból, kamerából és színes televízióból is a Philips-féle csúcstechnikát szállítják a hazai boltjaikba. Először csupán egy piacfelmérő jellegű kampányt szerveznek, s ha ez sikerrel jár, teljes, éppen bővülőben levő üzlethálózatukban árusítani fogják a legmodernebb videóikkal. A pontos típusokról és az árakról egyelőre nem árultak el konkrétumokat.

A Philips egyébként április 19-én ugyancsak újdonságnak számító márkaszervizt nyitott Budapesten, a Kinizsi utca 30-ban. Itt nemcsak a Magyarországon árusított, de a vásárlók által innen-onnan beszerezett, valamennyi Phi-

lips-termék javítására vállalkoznak. Továbbá működtetnek itt egy alkatrészüzletet, valamint vevőszolgálatot is.

A cég tervei szerint még az első félévben bolt nyílik Szé-

kesfehérváron, Győrben és Pécsen. Az ország keleti részén is még az idén megkezdik a terjeszkedést, elsőként

Szegeden, Debrecenben és Miskolcon szeretnék megjelenni.

Sz. I.

A BASF tervei

A kazettagyártók közül talán a legnagyobb meglepetéssel a BASF szolgált, amikor megjelentette 300 perces, vagyis öt óra felvételre képes videókazetta-változatát. Természetesen először erről az új termékekről kérdeztük dr. Jürgen Strube urat, a BASF igazgatótanácsának elnökét, aki nemrégiben Magyarországon is tárgyalásokat folytatott.

– Még jelenleg is folyik e kazetta piaci bevezetése, hiszen a vásárlót fel kell világosítani arról, milyen előnyei származnak, ha ezt a hosszúságot választja.

– **Mennyi ideig tartott a kutató-fejlesztő munka, amíg piacra dobták ezt a típust? Hiszen a szalag vékonysága mellett a minőség megtartására is ügyelniük kellett!**

– Összesen – más szalagokéval együtt – négy-öt évig tartott a kutatás. Am ez az időszak mind a hajszálvékony fólia, mind a szalag hordozóanyagának fejlesztését is magában foglalta.

– **A BASF nevét elsősorban audió- és videókazettái révén ismerik a vásárlók. A cég azonban a világ nagy vegyipari vállalatainak egyike. Össztermelésük hány százalékát jelenti a kazettagyártás?**

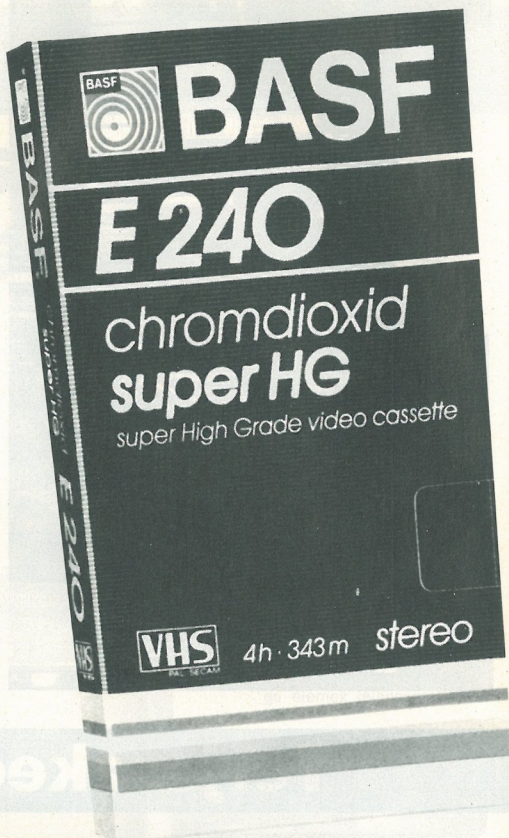
– 1989-ben a BASF-csoport, 140 ezer munkatárssal, több mint 47 milliárd márkás forgalmat ért el. Az

audió- és videótechnika nálunk az információs rendszerek gyártásának szektorába tartozik, s ehhez kapcsolódik a személyi számítógépek kiszolgálása is. Talán összesen 2,7 milliárd márka volt az ágazat bevétele, ami a teljes forgalom 6 százaléka.

– **Milyen irányban halad jelenleg a cég kutatómunkája a videószalagban?**

– Minden minőségi tényezőt javítanunk kell újabb kazettáinkon, a játékidő növelését már nem tekinthetjük elsődleges szempontnak. Az Egyesült Államokban, felezett magnósebességgel ez már amúgy is tízórás időtartamot jelent legutóbbi kazettaváltozatunkkal. Most azon munkálkodunk, hogy a szalag minél tökéletesebben adja vissza a színeket, s minél hosszabb életű legyen a rögzített kép. Természetesen célunk az S-VHS szalagok piacra dobása is. A kilencvenes évek nagy fejlődése lesz a HDTV megjelenése. Ez óriási beruházást igényel az adótechnikától a tv-készülékekig. Ezért mi abból indulunk ki, amiből minden bizonnyal a fogyasztó is: a meglévő mostani technika lehetőleg legyen kompatibilis a jövő technikájával. Mindez a televíziós stúdiók esetében is igaz. A fejlődéssel pedig a videókazettáknak is lépést kell tartaniuk...

Falus Tamás

100 forintot ér
ez a szelvény
amennyiben Ön 1990. június 30-ig
a Televideo márkabottjában
(Budapest, VII., Lenin krt. 30.)
műsoros kazettát vásárol a Televideo márkabottjában
(Kazettáinkat csak egy szelvény használható fel.)

TELEVIDEO

**Mozsikerek videón
A western története
Rendszerek háborúja**

**A Videó Magazin
és a VICO
közös játékának
III. fordulója**

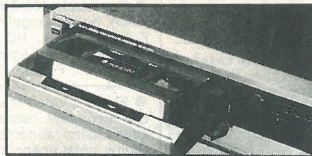
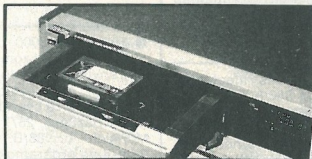
Hírözön

Narrow Margin

Előreláthatólag ez év decemberére készül el az a krimi, melyben Anne Archer játssza a tanút. Címe: *Narrow Margin*. A teltessé minden eszöközt megragadnak, hogy ellegyék őt láb alól. Az utolsó pillanatban sikerül ügyvédjével Kanadába menekülnie – az ügyvédet Gene Hackman alakítja –, ott azonban ismét gyilkosok leselkednek rá...

Mit eszik a „mindenevő”

E rovatban már hírt adtunk a „mindenevő” készülékről, amely adapter nélkül valamennyi VHS típusú kazetta befogására képes. Így a normál VHS-e, a VHS-C-re és a Super-VHS-re is. Ezúttal már képekkel is tudunk szolgálni. Az 1200 dollárért kínált, különleges JVC HR-SC1000 típusú képmagnó kazetta-befogató tálcája hasonló a képlemezjátszóéhoz és a kazetta behelyezésekor a tulajdonosnak semmi dolga. A készülék természetesen távirányítóval is kezelhető és hifi-sztereo változatban kapható. Egyelőre azonban csak a távol-keleti szigetországbán.

*

Összezsugorodott gyerekek

Több mint százmillió dolláros bevételt hozott eddig Joe Johnston „lilliputi” filmje, a *Honey, I Shrunk the Kids* (Drágám, a gyerekek összenertek), mely a tavalyi mozibemutatót követően tavasszal jelent meg kazettán az amerikai videotékákban. A hamarosan nálunk is látható meseszerű történetben a népszerű komikusszínész, Rick Moranis egy szórakozott professzort alakít, aki legújabb találmányán dolgozik. Egy napon elhagyja otthonát, s amikor gyerekei és barátai találmánya elé állnak, az működésbe lép és a gyerekek hirtelen mikroszkopikus méretű apróságokká zsugorodnak össze. Amikor a szülők, nem tudván róluik, véletlenül tálcástul kidobják őket az udvarba, az apró termetűvé változott gyerekek megkezdik kalandos útjukat a számukra egy csapásra sűrű dzsungellá változott udvarban, ahol az egyébként apró rovarok is óriási méretűvé válnak körülöttük. A különleges képi hatásokat az animáció két nagymestere, David Allen és Phil Tippet varázsolta a vászonra.

*

Végtelen történet II.

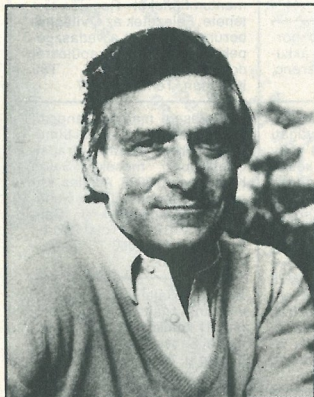
Balthasar Bux kalandos, képzeletben tett útjának második részét George Miller filmesíti meg. Ez a történet csak távolról rokona Michael Ende irodalmi eredetijének. Női főszereplője az olasz-amerikai Clarissa Burt. A bemutató ez év végén várható.

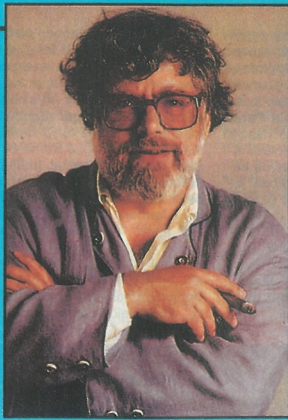
*

Ki mit mond?

– természetesen a videószéről. *Hugh Hefner*, a Playboy-főnök úgy látja, hogy míg a nyolcvanas években a videóhardver és -szoftver (készülékek és műsoros kazetták) elterjedésének lehettünk tanúi, addig a kilencvenes évtizedekben a magnók technikai színvonala fog tökéletesedni és tovább bővül majd a műsorok választéka, elsősorban speciális érdeklődési területeké. A szexet ugyan nem tekinti annak, de úgy érzi, hogy az új évtized hasonlóit fog a hatvanas évekhez: az emberek provokatívabb szeműsorokat igényelnek majd a jövőben.

Art Buchwald neves amerikai szatirikus publicista szerint a pihenés mellett a videó elsősorban a hétköznapi munkájában tölt majd be mind fontosabb szerepet. A jogászok már ma videóleveleket küldenek egymásnak, így téve könnyebbé egymás számára a munkát. Ami pedig a kikapcsolódást illeti, Buchwald nemrégiben bevallotta, eddig már vagy négy videókamerát vásárolt, de ahogy ismeri magát, lehet, hogy hamarosan megveszi a legújabb kameracsodát is. Mint említi, róla valóban elmondhatják, jó vásárló. Igaz, van is miből.

Elkészült Peter Fleischmann rég várt science-fiction-filmje, a *Hard To Be a God* (Nem könnyű istennek lenni). Létrejötté hosszú időt velt igénybe, és számtalan kalanddal járt. Ime előbb a film története: Anton meghatározatlan jövőbeli időben él a Földön. Megfigyelőként egy mások naprendszer boiogyájára küldik, ahol az emberek a közporkorhoz hasonló körülmények között élnek. Arkanar városa szemfélté technológiát nem ismerő, bönabón lakosságát betegségek sújtják. Néhányan épp feltalálják a távcsövet és a nyomtatott sajtót. Az elmaradt világ fölött Don Reba uralkodik, a legrosszabb fajta diktátor. Az Igazi királyt bábókat mozgatja, aliatvalóit kinozza, intrikákat sző és minden haladást megakadályoz.

Anton nemeseembérlő Don Rumata álnéven él, ám nagyobb tudása és jobb felszerelése ellenére sem avatkozhat bele az ottani lakók életébe. Egy kísérleti program része, melynek során az időközben érzelmenetessé vált és eddig békésen élő Föld-lakók meg akarják tudni, vajon immunisak-e egykori barbár őstörőneikkel szemben. A szembe épített videokamera segítségével állandó összeköttetésben áll a földiek űrhajójával. És akkor válsami előre be nem tervezett és meg nem engedett dolog történik: Anton beleszeret Kyrába, Arkanar gyönyörű lakójába. Vajon mit hoz ez magával, elfelejtkezik-e küldetéséről, vagy sem?

És ime a film forgatásának közel sem rövid története:

A szembe épített videokamera Nem könnyű istennek lenni

1979: Peter Fleischmann elővissa a Nem könnyű istennek lenni című science-fiction-regényt, Arkagyj és Borisz Szrugackij alkotását. Lengyőzve elhatározza: megfilmesíti. Más rendezők (Igy Francis Ford Coppola, Andrej Tarkovszkij) is írták, de nem jutottak el a megvalósításig. Kérte a megfilmesítés jogát. A válasz: lehetetlen.

1980/1981: Fleischmann továbbra is izgatja a megfilmesítés gondolata.

1982, november: Az Andropov-kormány enyhít a merev Brezsnyev-adminisztráción, és több nyugati kapcsolatot engedélyez. Kutyokov szovjet filmminiszter-helyettes Münchenben jätörket meghallgatja az ötletet, tetszik neki.

1983: Fleischmann beszél a francia forgatókönyvíróval, Jean-Claude Forrière-rel. München és Moszkva között ingázik. Elkészül az előzetes időbeosztás. Fleischmann felkeresi Szrugackijét.

1984, április: Aláírják a Szovintfilm és a Hallelujah-Film közötti első megállapodást. Andropov utóbjá, Csernyenko nem kedveli a német-orosz filmes barátságot. Akadályozza az előkészületeket. Fleischmann azonban makacs, a nyúlavósság előtt mindenhol a filmről beszél. Végül megkapják a jóváhagyást. Fő forgatási helynek a kijevi Doveszko stúdiót jelölik ki.

1985 eleje: Szerződtek az első sztárokat: Kurt Russell és Ed Harris igent mond. Arkanat a kijevi stúdióban építik fel, a többi színhely: Kaukázus, Moldva, Ukrajna és Üzbegisztán.

1985, március: Gorbacsov kerül a Krembe. A film vákuumba kerül. Senki nem mer dönteni.

1986, április 26. A csernobili atomkatasztrófa megzérza a világot. Kijevben, a stúdióban csak négy nap később értesülnék róla. Kurt Russell és Harris radioaktívitasóit való félelmükben lemondják a munkát. Az új főszereplő: William Petersen.

1986, július: Fleischmann talál egy francia támogatót.

1986, augusztus: végleges szerződés a szovjetekkel.

1986 szeptember-november: A fő forgatási helyszínt átészik Jaltába, minden anyagot át-szállítanak Kijevből, Desirée Nosbusch-Becker átveszi a nő főszerepet.

1986, december: Rögzítik az első tájfelvételeket.

1987, április: Jaltában még legalább hat hét kell a diszletek felépítéséhez.

1987, május 7.: Az első forgatási kezdet – teljes kőosz. Nincs telex, fénymásoló, a telefon csak hosszas imadkozás után működik, a magukkal vitt walkie-talkie-n pedig csak oroszul beszélhetnek.

1987, június: Új emberek érkeznek: Edward Zentara – Lengyelországból, (ő veszi át a főszerepet) a francia Anne Gautier, Pavel Lebesz operator. Számos nyelvi probléma merül fel: németül, olaszul, lengyelül, oroszul, franciául és magyarul beszélnek.

1987, július eleje: Tadzsikisztán holdbéli tájain, az algán-kínai határ közelében kellene felvenni a későbbi külső felvételeket.

1987, július vége: Második forgatási kezdet:

1988, január-február: Korán beköszöntött a tél. Ahol 80 éve nem esett a hó, most hideg van és havazik. A team átköltözik Kijevbe.

1988, április 5.: Vissza Jaltába. A proféta szerepét Werner Herzog vállalja.

1988, május-június: A külső felvételeken Tadzsikisztánban, +50 fok árnyékban.

1988, július 7.: Fleischmann felkeresi Arkagyj Szrugackijét Moszkvában. Bejelenti, hogy kész van. A film 80-85 százalékat leforgatják.

1988, október-december: A maradék 15-20 százalékot a müncheni Bavaria stúdióban veszik fel.

1988, június-1989, március: A speciális effektszokor orosz team dolgozik az NSZK-ban. 1988 nyarán kezdődik az orosz anyag megvágása.

1989, május: Cannes-ban plakátok jelzik a filmet.

1989, szeptember 12.: Végre! A velencei filmszínházon bemutatják a film 212 perces változatát. A fogadtatás többségében kedvező, de Fleischmann még egyszer visszavonul a vágóasztalhoz.

1989, november 3.: A filmet bemutatják Arkagyj Szrugackijnek Moszkvában, aki el van ragadtatva tőle.

1990, január 20.: Ünnepeles világpremier Moszkvában.

(A film több mint 30 millió márkába került.)

*

Pókok

Spielberg partnere, Frank Marshall befejezte első saját filmjét. Lélektanij krimijének előidéjéent Hitchcock *Madarakját* és Spielberg *Cápáját* említtik a szakmabeliek. Mérges dél-amerikai pókok telednek le a filmbeli amerikai kisvárosban. Egy fiatal orvosnak sikerül azonosítani az állatokat és megszabadítani a települést a veszélytől.

*

Leviathan

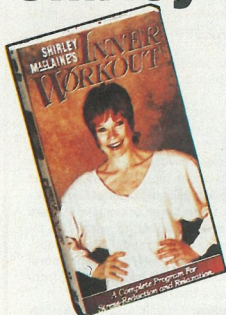
Ismét víz alatti kalandokról szól George P. Cosmatos új filmje, amely a *Deep Star Six* és az *Abyss* után moziba kerül. David Peoples és Jeb Stuart közösen írt forgatókönyvében 5000 méter mélységben a nyolcvány geológiai kutatást végző csapat elsőilylyedti szovjet gőzöst talál, a Leviathan. Természetesen ez csupán a kezdet, a folytatáshoz többek között egy nagy étvágyú óriás szörnyeteg tartozik. Ahhoz, hogy megmeneküljenek, el kellene érniük a víz színét, ott viszont cápa leselkedik rájuk. A meglehetősen sok utánérzés miatt az egyedüli izgalmat – a rosszsnájúak szerint – az Jelenti, vajon ki lesz a túlélők között?

Original: Leviathan

Regie: George P. Cosmatos; Start: 8.2.1990

Videóval a stressz ellen – Shirley MacLaine

Shirley MacLaine az utóbbi másfél évtizedben már nemcsak színésznőként ismert. A hetvenes évek közepén utazást tett Kínában, ahol megismerkedett a meditáció vallásos művészetével, és úgy ért haza, mintha kiscserélték volna. Ő is csatlakozott azokhoz, akik Amerikában és Európában hirdetik a távolkeleti tanokat. Shirley MacLaine *New Age*-nek, Új korszaknak nevezi összefoglalóan mindazt, amit hirdet és gyakorol. Sokakban máig ellenérzések élnek a *New Age*-dzel szemben (noha MacLaine már több könyvet is írt róla), mely az indiai és kínai hagyományokon kívül elsősorban az amerikai indiánok szent tanításait „szelídíti” a modern világhoz.

De mire jó mindaz, amit csinál?

Hívei úgy gondolják, a MacLaine-féle tréning a fizikai és szellemi önmegismerést segíti elő, valamint csökkenti a nyugati ember életében oly meghatározó jelentőségű stresszek hatását. A vonzó egyéniségű színésznő nemrégiben a videó segítségével is megpróbálta sokakhoz eljuttatni mentális gyógyomját és szellemi üzenetét. Filmiének (*The Inner Workout: A Program For Stress-Reduction Through Meditation*) már a címéből is kiderül: a cél változatlan – meditációs segítséggel legyőzni a káros stresszhatásokat. Ő maga úgy nyilatkozott erről, hogy videokazettájával meg szeretné könnyíteni azoknak a dolgát, akik már elhátartozták, hogy felfedezik a bennük rejlő titkos és eddig érintetlenül hagyott energiaközpontokat. „Mindannyiunkban megvannak az energiaközpontok. De csak a legutóbbi időben kezdtük megtanulni, hogyan használjuk fel őket” – magyarázza a neves színésznő. Tanítása gyakorlatilag megegyezik azzal, amit a klasszikus indiai jóga a *csakrák*

tanának nevez. Az emberben észirint hét meghatározó pont található, s mindegyik egy-egy érzelmi állapotot jelképez. E pontokat a gerincoszlop vonalán kell elképzelni, egy olyan közeget, melyet – megint csak a jóga nyomán – Shirley MacLaine „életi anatómiának” nevez. A videofilmen többek között arról beszél, hogy milyen hatással vannak a csakrák mindennapi életünkre.

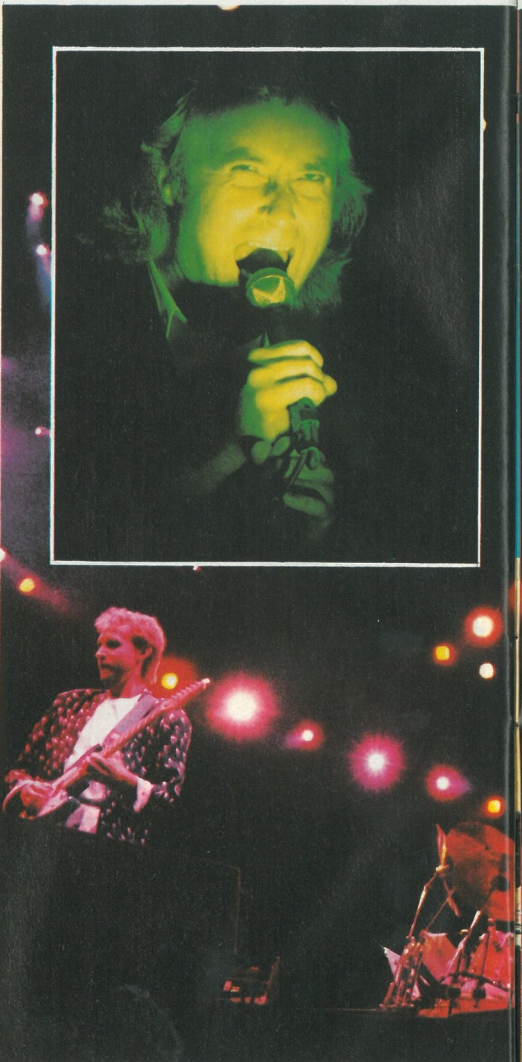
A film elején MacLaine bevesszi a *Meditáció nyitott szemmel* című program előgyakorlataiba. Fontos, mondja, hogy gyakorlatozás közben kényelmes ruhákat viseljünk, és „praktikáinkat” próbáljuk úgy időzíteni, hogy végzésük idején senki se zavarhasson meg bennünket. MacLaine azt is bemutatja, milyen testtartásban ülünk a padlón, hogy elmélyedésünk zavartalan legyen. Ezután a test fokozatos elernyesztése következik, melynek különleges légzési technikával kell együtt járnia. Végül a csakrákra kell koncentrálnunk. Mindegyiknek megvan a jellemző színe – a filmen meg is jelennek ezek a megfelelő pillanatokban, hogy segítsék a kezdő *New Age*-hívőket. Mindennek az az értelme, hogy tisztába jöjjünk saját csakraszerkezünkkel, s egyáltalán: önmagunkkal.

Maga a *Meditáció nyitott szemmel*, Shirley MacLaine intenciói szerint, még mélyebben fekvő lelki rétegekre irányítja a néző figyelmét. A színésznő közben arra bátorítja az érdeklődőket, próbáljanak lélelem nélkül szembenézni stresszhelyzeteikkel. A nézők meditációját és a gondoktól való megszabadulását a videóban hallható kellemes zene is elősegíti. A hetvenperces filmet (és talán a lelki szabadságot is) már potom 29 dollár 95 centért bárki megkaphatja.

Phil Collins napjaink egyik első számú szólóénekes. S miközben a legmértékesebb slágerlisták élmezőnyéből nem lehet leszorítani szerzeményeit (*Another Day In Paradise*, *I Wish It Would Rain Now*), idehaza, szalagon, sokak otthonában juthat el zenéje, látványos kempé kísérletében. Nemrégiben jelent meg ugyanis a homi üzleték polcain az együttesének, a Genesisnek a koncertfelvétele, az 1984-es esztendőből. *The Mama Tour* elnevezést adták koncertturnéjuknak, amellyel, sorrendben tizenötödik albumuk megjelenése után, bejárták a világ stadionjait.

A 102 perces videóban elsőként az *ABACAB* csendül fel, 1981-es nagylemezük címadó szerzeménye, majd ezt az akkoriban friss LP dalai követik: a *That's All*, a híressé vált *Mama*, az *Illegal Alien*, valamint az egymásba folyó *Home by the Sea* és a *Second Home by the Sea*. (E kompozíciókat hallhatuk három évvel későbbi sikeres budapesti, népstadióbeli koncertjükön is.) A kamera a színpadon pontoknak látszó zenészeket életközelségbe hozza: láthatjuk énekéleke közben Phil Collins izzadságcseppeit, humorral tett mimikáját; Tony Banks ujjainak vibráló mozgását az öt körülölelő szintetizátor-erdő

billentyűin; s Mike Rutherford feszültséggel teli gitárjátékát. A zenekar törzsmuzsikusaikat a pódiumon Daryl Stuermer gitáros és a színes bőrű Chester Thompson egészíti ki. Az instrumentális részeknél azonban Phil is odaül eredeti hangszere, a dob mögé, és Thompsonnal együtt kísérik a többieket, hacsak nem vívnak egymással barátságos kérdés-felelet-dobozló-párviadalt.

A Genesis-koncertek egyik különlegessége a látvány. Az izgalmas zenét remekül egészíti ki a másodpercre kidolgozott ritmushoz igazodó fényjáték, a hidegkéktől a bíborig. A több mint másfél órás programban szemképrázta- és színekavalkádját láthatjuk.

A legkiemelkedőbb zenei részek az előadás utolsó harmadában hallhatók. Felcsendül az *In the Cage/Cinema Show/Afterglow* egyveleg a hetvenes évek híres LP-jeiről, így a *The Lamb Lies Down On Broadway* és a *Selling England By the Pound*ról. Ez a változat egyébként először az 1982-es *Three Sides Live* koncertlemezükön volt hallható. A csaknem negyedórás darab kiemelkedő rész Tony Banks szintetizátorszóója.

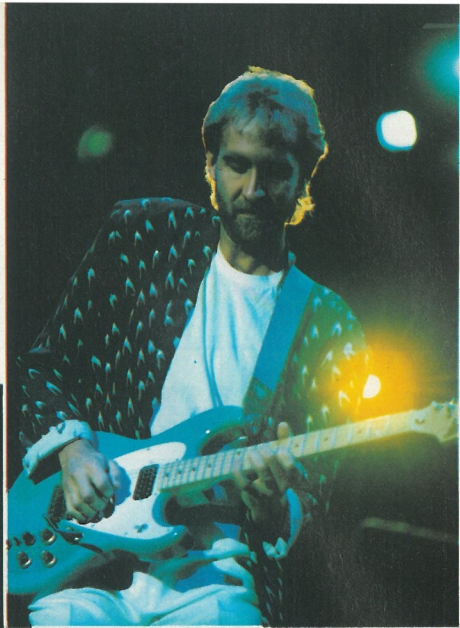
A koncert, éppúgy, mint az 1987-es budapesti, a *Turn It on Again* Genesis-slágerrel zárul a nyolcvanas

évek legelejéről, melybe a csapat egy fergeteges rockegyveleget is ágyazott a Rolling Stones *Get Nőjártól* a Beatles *Twist and Shout*jáig.

E műsoros kassza élmény mindazoknak a Genesis-rajongóknak, akik felidézhetik népstadionbeli élményeiket, mind azoknak, akik csupán csak szeretik a jó zenét. Hogy ennek neve a Genesis esetében progresszív rock, instrumentális rock vagy valami más, az másodlagos kérdés.

A muzsika és a látvány együttes élménye még nagyobb lenne, ha a kiadó Helikon Video a sokszorosítás minőségére nagyobb gondot fordított volna.

F. T.

Koncertkülönlegesség szalagon:

GENESIS LIVE

Amerika

Nyugat-Berlinből

Már legalábbis azokban a filmekben, melyeket a nagy filmfesztiválokra küldenek. Ezek az alkotások arra „ítéltettek”, hogy arassanak nemzetközi elismerést, hozzanak néhány, lehetőleg minél több Oscar-díjat vagy legalább jelölést, és a nemzetközi piacon termeljenek minél nagyobb bevételt. Az igazi kasziasiker nem ezeknek a dolgok: azt olyan filmek biztosítják, melyek elsősorban nem a mozik, hanem a videoforgalmazás számára készültek, melyeknél a mozisiker csak hab a kávé. Hollywood tehát nagyon pontosan kettéválasztja a nagy pénz megkeresését és a nemzetközi visszhang keltesét. Tudja, hogy a kettőt összemenni butaság. Ezért videótörténeteiben borzongat, szerelmeskedik, horrořízál, pszichologizál, fantaszikumba repít, szexet ömleszt, hullahegyeket épít – a fesztiválpiacon pedig szentesítve küldi rossz lelkiismeretét, kiscserkészíthet, tiszta szemű vallomását.

A nyugat-berlini Filmfest majd minden napjára jutott egy amerikai furdalás. A közönség lelkiismeretesen végigülte a produkciókat, legfeljebb a hatását nem bírta visszafojtani. De ez csak ritkán fordult elő. Mert Amerika nagyon hatásosan tud a könnyzacskókra hatni.

Hétfő: Dicsőség

Hétfőn megtudhattuk, hogy már a polgárháborúban kezdődött a baj. Mármint Amerikával. Mert hogy még az északiak is hajlamosak voltak megfélemezni a négerekre, akikért többek között harcoltak. A *Dicsőség* (Glory), Edward Zwick történelmi eposzja – a rendező egyébként ez ideig különösen a televízió-

Amerikát furdalja a lelkiismeret. A történelméért. A négerkérdésért. A zsidó asszimilációért. A kispolgáriságáért. A maffiáért. A vietnami háborúért. A polgárháborúért. Az atombombáért. Még a jövőért is. Amerika egyfolytában hamut szór a fejére. Megtisztulni vágyik.

ban edzette tehetségét, a Csallád sorozat például szinte mindenestül az ő gyermeke – az északiak egyetlen olyan hadtestének állít emléket, melyet teljes egészében négerek alkottak. Kivéve persze a parancsnokokat és a tiszteket: mert a demokráciának már idejekorán érvényesülnie kellett. Robert Gould Shaw volt az a lelkes fehérsz, aki megszervezte a néger hadsereget – és katonáival együtt halt is meg Morrisz szigetén. De a két időpont között igazi egységet tudott teremteni a műveltlen feketék sorában, kivívták mindenki elismerését, kivéve talán a többi katonát, a fehéreket, mert a demokráciának már idejekorán érvényesülnie kellett.

Bájos film: leginkább talán arra a stílusra emlékeztet, ahogy felénk, szocreál vidékeken egykor a meztelítábas kommunhadsergeget idealizálták. Hogy a szuperszéles vásznon megannyi feketé hős rohan a halálba, fénylő gombszemében a jövőnek szóló üzenettel – „Ha többé nem találkozik is ezen a világon, láthatjuk egymást a mennyei dicsőségben, ahol sohasem felejtenelek bennünket” –, tombol a harmeleni fiúkorus hallelujája: elérzékenyülve gondolok a szovjet eposzszahuzságokra, hogy lám-lám, csak a nagy országok tudnak ilyen meghatottan meghatóak lenni.

Kedd: Árnyéksínalók

Kedden már az atombomba miatt süti le a szemét az amerikai film. Roland Joffé, akinek első két filmje világsiker lett – *Killing Fields*, *Missi-on* –, ezúttal az Oppenheimer-

VARIETY
BERLIN DAILY AND SCREENING GUIDE
GENERAL INQUIRIES - STAND 27A - 3RD FLOOR - CINECENTER - ☎ 262 6927
EDITORIAL & ADVERTISING ☎ 262 6923 ☎ 254 89175 / 89134
THURSDAY - FEBRUARY 15 - 1990

MATTHEW BRODERICK DENZEL WASHINGTON CARY ELWIS and MORGAN FREEMAN
TRI-STAR PICTURES
Is Proud to Bring
GLORY to the World.

GLORY
Press Conference
at the Palace Hotel
2nd Floor
on February 16, 1990
at 00:30 Hours

Glory
BERLIN FILM FESTIVAL PRESENTATION FEBRUARY 15
OUT OF COMPETITION

TRI-STAR PICTURES PRESENTS FREDRICK PHILDS PRODUCTION EDWARD ZWICK'S "GLORY" STARRING DENZEL WASHINGTON, CARY ELWIS, AND MORGAN FREEMAN
WITH STEVEN ROSENBLUM, NANNY GARDINO, AND FREDRICK FRANKS. WRITTEN BY KEVIN JARRE. DIRECTED BY FREDRICK PHILDS. PRODUCED BY EDWARD ZWICK
A FILM BY EDWARD ZWICK

Edward Zwick:
Dicsőség

Biönziks

Roland Joffé: „Nem Robert Oppenheimerről szól a filmem”

Roland Joffé úgy érkezett az Árnycsínálók sajtótájékoztatójára, mint a szélvész. Tudta, hogy filmjét rosszul fogadták a vetítésen, tudta, hogy az újságírók kellemetlen kérdéseket tehetnek föl neki, ezért nem várt kérdést, semmit, amintan lerohanta az egygyűléket. És megmagyarázta, miért jó a filmje.

– Azt hiszem, nem Robert Oppenheimerről szól a filmem, nem történelmi sztori, amit elmondok. Ez egy mélyen emberi alkotás, amely a hétköznapi döntési mechanizmusairól szól. Ahogy egy igazi szakértőnként, Henry Kissinger mondta egyszer: a legbonyolultabb történelmi-politikai események és határozatok mögött lényegében mindig nagyon egyszerű emberi érzelmek, félelmek és örömek, fájdalmak és könnyek fedezhetők föl, melyekről persze a vezetők nem akarnak tudomást venni. Nos, az én filmem is erről szól. Arról, hogy a fejlődés során például a technika újabb és újabb lehetőségeket ad számunkra, de a felhasználásról kizárólag mi dönthetünk. A technikai fejlődés elképesztő felgyorsulásával máiguk pillanatok adódnak az emberiség számára: de a felhasználás módját a körülmények, a környezet határozzák meg. Ez hamleti dilemma. Azt feszegeti, hogy egy bizonyos történelmi helyzetben miképp lehet embernek maradni. Sokkolh vezetőt állhat elő egy-egy döntéshelyzetben; a tudomány és az emberiség ellentétébe kerülnek. Az én Oppenheimernem a tudományos csatát megnyeri, az emberit elveszti. A technikai fejlődés ugyanis kitágítja az idő kereteit. Új dimenziókat csempész tudatunkba-életünkbe. Ismét csak hamleti a kérdés, hiszen a tizötököt időt kellene nekünk helyretolnunk. Az Oppenheimer típusú emberek megértik ezt a dilemmát, ha megoldani nem is tudják. Az én filmem arról szól, hogy egy ilyen morális szituációban jobb vesztesnek lenni, mint elveszíteni az emberiségünket – de hogy ki nyeri meg a háborút, arra én sem tudom a választ.

Joffé körülüszte a teremben. Érezte, hogy lenyűgöző volt. Kinek jutott már eszébe, hogy milyen volt a film? Nyilatkozni tudni kell.

Ronald Joffé: Árnycsínálók

ügyet melegíti föl: az Árnycsínálók (Shadow Makers) nagyszabású freskó négyszáz megszólítottól, aki Los Alamosban éjt nappallá téve küzd a bomba megteremtéséért, és ezzel a háború megnyeréséért. És persze éppen itt a probléma. Mert a katonáknak – a keménykezű, megalkuvások nélküli parancsnokot Paul Newman adja rezzenéstelen arccal – természetes, hogy a háborút minden eszközzel kell megnyernie Amerikának: ez nem lehet morális kérdés. A tudósok viszont hezitálnak – Oppenheimer Dwight Schultz formázza, látható tévovassággal –, mert az ugyan nekik sem kétértelmű, hogy a náciakat le kell gyűrni, de azt is felismerik, hogy pusztító erőt szabadítottak el. És közben van itt minden: kommunista tagyánús szerető, megértő alkoholistai feleség, sugárfertőzött szerelm. És a végén az első, kísérleti bombarobantás: eufória és győzelmi mámor. Hozzászámolva, hogy mi már azt is tudjuk, mi következett néhány nappal később.

Ravasz lelkiismeret-furdalás-

sok ezek. Az első arra fut ki, hogy mégiscsak Amerikában teremtdött meg az igazi demokrácia, a második meg a győztes szempontjait erősíti. Amerika elképesztően ért ahhoz, hogy kudarcaiból vagy mocskából is jóvót építsen, büszkeséget mutasson.

Szerda: Július negyediké

Szerdán a vietnami háború okán sütötték le a szeméket. Oliver Stone filmje is dokumentálható sztori alapján született, Ron Kovic vietnami veterán könyve nyomán. Július negyedikén született (Born on the Fourth of July) a főhős: ugyanazon a napon, amikor Amerikában a függetlenséget ünneplik. És Ron felnő, ugyanúgy, ahogy a kisvárosi fogszabályozós fiúk szoktak. És beáll a hadseregbe, tengerészgyalogosként elviszik Vietnamba – akárcsak a film rendezőjét –, megsebesül, és egész életére nyomorok lesz. Tolószékhez láncolja zuhan alkohalmámor-ból kábítószeres révületbe, teszi tönkre a maga és környezete életét. Amíg célt nem kap az élete: és ettől kezdve polgárijó harcokként küzd a háborúk ellen, a békéért és az egyenjogúságért.

Ime, megint a ravaszság. Mert Stone végül is azt mutatja föl, hogy Amerikában a kikisított életek is kaphatnak értelmet, hogy toloszékéből is lehet politizálni. Karriertörténet lesz végül is Kovic élete. Emlékszem, Zinnemann csinált egy filmet *Férfiak* címmel: azok a második világháború veteránjai voltak, szintén toloszékben. Főhőse – Marion Brando játszotta – végül is eljut lelkiismeretbe odáig, hogy hazamegy a szerelmehez-feleségéhez: könnyes happy ending volt az is. De hol van ettől a mostani megoldástól? Kovic már nem elégedhet meg holmi házi tűzhely meleglegelő: ő egész népet, nem középiskolások fokon. Ő inkább gyarmatos. Egyébként a film bámulatos, hatásos, profi. Tom Cruise a főszerepben bizonyítja, hogy egyszer csak nagy szíves lett: összes-

Bruce Beresford: Miss Daisy és sofőrje

▶ ségében mégis hideglelést kap az ember a mosolygós nyomorékoktól, a győztes legyőzöttektől.

Csüörtök: Miss Daisy és sofőrje

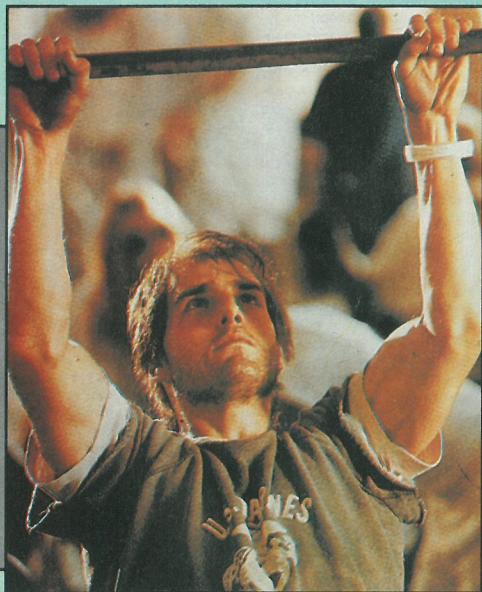
Csüörtökön aztán ismét vissza

egy alap-lelkismeretfurdaláshoz, a négererekhez. Vegyítve újabb adalékkal: a zsidósággal. És ami igazán fontos: megértő, kedves, feloldó, mindentszéppe oldó humorral. A *Miss Daisy és sofőrje* (*Driving Miss Daisy*) a Broadwayról került a filmstúdióba, miután a darab az

elmúlt évadok egyik leghangosabb sikerének bizonyult. Hőse egy korosodó, felső középosztálybéli, morgós-kedves zsidó öregasszony, aki kocsiját leginkább virággyásokba tereli – és egy ugyancsak korosodó, bölcs, jó humorú néger férfit, akit a hölgy fia fogad föl anyja mellé sofőrnek. A két ember kapcsolata mulatságos helyzetek során alakul: Miss Daisy eleinte rá sem bír nézni az alkalmazottra

– a film legvégén azonban már csakis öbenne bízik, még fiánál is jobban.

A film persze arról szól – nem is igen rejtett üzenetekkel –, hogy a jenkai Amerikában csakis az elnyomott(?) kisebbségeknek van szívük-humoruk-bájuk, hogy egymást is csak ők érthetik meg igazán: a néző mégis megeszi, amit elé tálnak, mert ember-ségről, barátságáról, szeretetről beszélnek. Olyan cikkekről, melyek hiányoznak életünkől. Ta-

Oliver Stone: Július 4-én született

Ron Kovic: „Úgy volt, hogy Al Pacino játszik majd engem”

Ron Kovic tolösézkben jött el a fesztiváira. Barátságos, elhivatott ember. Övé volt a show, hiszen Stone háttérbe vonult, Cruise meg el sem jött. És Kovic élvezte, hogy ő van a közép-pontban. Látszott: ez az ő igazi elégtétele. És készségesen mesélt bárkinek, bármennyit.

– 77 júliusában találkoztam először Oliverrel. Tudtam, hogy ő is kiszolgált vietnami katona, tudtam, hogy ő is megszenvedte a maga talpra állását. Azonnal ígért mondtam a tervre, hogy csináljunk együtt filmet az életemről. Úgy volt, hogy Al Pacino játszik majd engem, de négy nappal a forgatás előtt összedött a produkció anyagilag. Ráadá-

sul Alnak nem is volt affinitása a történetemhez. Összetört a kudarc. Aztán eltelt tizenkét év, és Oliver felhívott: Ron, én készen vagyok. Átírtuk a forgatókönyvet; miközben az ő gyerekei körülöttünk háborúsdi játszottak, mi arról írtunk, hogy a háború a legabszurdabb, legértelmetlenebb dolog a világon. El akartam mesélni mindenkinek, milyen iszonyú nehezen álltam talpra. De sikerült. A békehárc értelem adott az életemnek. És ezt el kell mesélni az amerikaiaknak. Sokszor arra gondolok, bár ezen Oliver mindig mosolyog, hogy az Allamokra is ráférne egy kis gorbacsovi peresztrojka, egy igazi glaznosztya.

Herbert Ross: Acélmagnóliák

lán mert nem születünk kisebbeknek? Vagy mert mi tényleg annak születünk?

Péntek: Acélmagnóliák

És pénteken is a szeretethiány furdalására apellál egy film, a koreográfusként, majd a *Funny Lady* vagy a *Footloose* rendezőjeként megkedvelt Herbert Ross kapitális marhasága, az *Acélmagnóliák* (Steel Magnolias). Amely egy magát kisebbségnek megélt többségről, a nőkről szól. Arról, hogyan képesek mindent feláldozni családjukért; hogy egy gyerekszüles kedvéért cserébe az életük sem túl nagy ár; hogy a férfiak mindehhez csak értetlenül asszisztálni képesek. Könnyes, megható, minden kockáján hazug ez a sztárparádával készült alkotás: bizton megjósolható, ez kasszasiker is lesz. Mert a hazugságai olyanok, melyekkel mindannyian szívesen kábitanánk magunkat.

A *Július negyedikén született* (Born on the Fourth of July) című filmért Oliver Stone kapta a legjobb rendezőnek járó Oscart. Jessica Tandy 80 évesen játszotta el a *Miss Daisy sofőre* (Driving Miss Daisy) főszerepét, és elnyerte a legjobb nő alakítás díját. Ez utóbbi alkotásé lett a legjobb film Oscar-díja is. A *Glory* (Dicsőség) című filmben nyújtott teljesítményéért Denzel Washingtoné lett a legjobb mellékszereplőt illető díj.

formáit mi már ne éljük volna át. Sok helyütt ma is élik-halják: nekik a negatív utópia valóság. Amerika viszont biztos benne, hogy a totalitástól sohasem kell félnie.

Vasárnap: Mindenki győz

Pedig a hétköznapiak ott sem jobbak! – kiált fel az angol színeken indult amerikai film, a *Mindenki győz* (*Everybody Wins*), melyből megtudhatjuk, hogy az amerikai klavírosokban helyi maffiák működnek, hogy össze vannak fonódva, hogy a tisztas magánéletük csak vesztes lehet, még az is elárulja, aki megbizta őt, hogy végül is mindenki nyertes, aki a piszkos játszmán belül van, tehát az egyetlen lehetőség az, hogy belülrre kerüljünk. A filmet Karel Reisz rendezte, a közhelyeket Arthur Miller pofozta ostoba forgatókönyvvé: olyan az egész, mint egy Chandler-paródia. De komolyan veszi önmagát. Ettől asztal elviselhetetlen. De leleplez, és ez most divat Hollywoodban.

Mert Amerikát furdalja a lelkiismerete. Ezt néha művészetté párolja, olykor a hétköznapiokban szenvedni meg. De a külvilágnak inkább a nyugati parti változatát mutatja meg. Hátha bedőlünk neki!

Bányai Gábor

Volker Schlöndorff: A szolgáltólány meséje

Szombat: A szolgáltólány meséje

Sokkal szívesebben, mint Volker Schlöndorff látomásos utópiájával, melyben egy elképzelt Amerika szerepel. A *szolgáltólány meséje* (*The Handmaid's Tale*) egyike a végeláthatatlan orwelliádnak: ennek a diktatúrának sajátos matriarchátus a működteje. A vezetőnek született nők kikapcsolják életükből a nemiséget, közrendüekből és foglyokból toborozzák azokat a szolgálókat, akik helyettük szülnék. A megtermékenyítés aktusakor a férfi mintegy egyszerűen teszi magáévá feleségét és a szolgálót: a feleség élvez, a férfi dolgozik, a lány megfog. Szerencsés esetben börtön és halál vár rá. Vagy a szerelem, ha véggépp mázija van: és akkor már van miért menekülnie, bujkálnia. Furcsa utópia ez: Amerika nagyhatalmi lelkiismeret-furdalása legáltalább annyira áthatja, mint a rendező európai félelme. És közben mi, kelet-közép-európaiak elképedve látjuk, hogy mesésebb tájak szülőttei még lidérces álmaikban sem tudnak olyat kitalálni-elképzelnéi, aminek a hatványozottabb

Karel Reisz: Mindenki győz

Ezért küzdök én, meg sok bajtársam is.

Nem Vietnam-filmet akartunk csinálni. Azt a borzalmat akartuk megmutatni, amit a háború testben-lélekben elűlt. Hogy tőlökocsiban kell élnem, azt sohasem lehet igazán megszokni, elfogadni. Nem akarom, hogy fiatal emberek háborús hősök, aztán nyomorék részegesek legyenek. Soha többé nem akarok, nem bírok ilyet látni. Remélem, nem is kényszerülök erre. Bizom az olyan érzékeny, okos fiatalemberekben, mint Tom Cruise, aki a barátom lett, aki képes volt azonosulni minden fájdalommal, kétségbeeséssel, akaratommal, vágyammal. És bizom azokban az emberekben, akik Berlinben kalapáccsal verték szét a falat, a falakat, melyek el akarnak választani, háborúba és pusztulásba akarnak kényszeríteni bennünket.

cic
VIDEO

NYÁRI SLÁGER- KÍNÁLAT

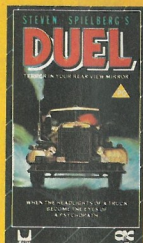
DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT

HOWARD, A KACSA

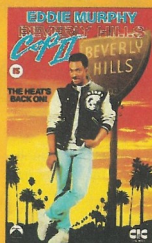
színes, szinkronizált, amerikai filmvígjáték
kb. 106 perc
© 1986 Universal City Studios, Inc./All rights reserved
Rendezte: WILLARD HUYCK
Főszereplők: LEA THOMPSON, JEFFREY JONES,
TIM ROBBINS

PÁRBAJ

színes, feliratos amerikai kalandfilm
kb. 86 perc
© 1972 Universal City Studios, Inc. All rights reserved
Rendezte: STEVEN SPIELBERG
Főszereplő: DENNIS WEAVER

BEVERLY HILLS-I ZSARU II.

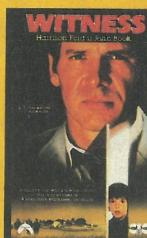
Színes, szinkronizált, amerikai bűnügyi vígjáték
kb. 99 perc
TM & © 1987 Para Mount Pictures Corporation
All Rights reserved
Rendezte: TONY SCOTT
Főszereplő: EDDIE MURPHY

CÁPA 2

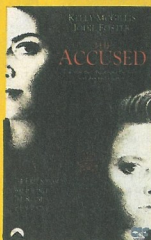
színes, szinkronizált, amerikai kalandfilm
kb. 111 perc
© 1978 Universal City Studios, Inc. All reserved
Rendezte: JEANNOT SZWARC
Főszereplők: ROY SCHEIDER, LORRAINE GARY,
MURRAY HAMILTON

A KIS SZEMTANÚ

színes, feliratos, amerikai kalandfilm
kb. 107 perc
© 1985 Paramount Pictures Corporation /All rights reserved
Rendezte: PETER WEIR
Főszereplő: HARRISON FORD

VÁDLOTTAK

színes, szinkronizált amerikai kalandfilm
kb. 110 perc
© 1988 Paramount Pictures Corporation All rights reserved
Rendezte: JONATHAN KAPLAN
Főszereplők: JODIE FOSTER, KELLI MCGILLIS
(Jodie Foster ezért az alakításáért Oscar díjat kapott 1989-ben a legjobb női főszereplőként)

A Paramount Communications Company

